LETO XXV.

JULIJ 1976

Registered at the G.P.O. Melbourne, for transmission by post as a periodical, Category A

NAROČI IN BERI !

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena $1.—.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poročila očividcev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

SVOBODA V RAZVALINAH — (Grčarice, Turjak, Kočevje) — Cena $2.—.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Cena vsake knjige $1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga dokumentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knjige $2.—.

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisujejo pokojni ižanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Miklavec in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena $2.—.

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj 1941 — 1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem oddobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena $5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh virov trezno prebirati in presojati, četudi domovina te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

Precej teh knjig mi je že pošlo in že dolgo čakam, da pridejo nove pošiljke. A naročila vseeno sprejemam. Tiste, ki na knjige že dolgo čakajo, pa prosim potrpljenja. Zastoj ni moja krivda.

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštnine je $7.—.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena $2.— in $3.— (v platno vezana).

MOJA RAST (Pokojni gimnazijski ravnatelj Ivan Dolenec jo je napisal v trpljenju preganjanj) — Cena $3.—.

BUTARA (zbirka novel in črtic Franceta Kunstlja) — cena $3.00.

LJUDJE IZ OLŠNICE (Prekmurske črtice Franka Bükviča) — cena $3.00.

JOŽE PETKOVŠEK (slikarjeva življenjepisna povest izpod peresa Marjana Marolta) — cena $3.00.

UKRADLI STE MI SRCE (življenjepis sv. Janeza Bosca) — cena $1.75.

SVETNIK IN NJEGOV DEMON (življenjepis sv. Janeza Vianeja) — cena $1.80.

NAŠE ŽIVLJENJE (Vzgojna knjiga dr. Rudolfa Hanželiča) — Cena $4.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena $1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak — cena $1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? (Vital Vider — cena $1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Štefan Steiner) — cena $1.50.

SKRIVNOST VERE — cena $1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME — cena $1.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštnino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI (THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVLJEN LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani
Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel.: 86 7787
Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101
Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uradništvo ne sprejema.
Letna naročnina $4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije $6.00, letalsko s posebnim dogovorom)
Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

Neprecenljiv vir podatkov

V TRŽAŠKI "MLADIKI" najdemo posebno rubriko izpod peresa Martina Jevnikarja: Slovenski časopisi po svetu. Letošnja četrta številka revije je posvetila celo stran razvoju slovenskega tiska v Avstraliji in našim MISLIM. Nekateri podatki o razvoju so nepopolni, nekateri morda netočni, kar je razumljivo z ozirom na daljavo in pomanjkljivost virov. Tudi lahko veselo popravim, da MISLI s tekočim letnikom izhajajo v 1800 izvodih, pa število naročnikov še raste. Vsekakor članek v MLADIKI naše MISLI lepo obdela in predstavi kot " . . . tudi ilustrirane, spretno urejevane in žive, zato dobro služijo svojemu namenu, kar dokazuje tudi število naročnikov . . ."

Ko članek tržaške MLADIKE omenja naše štiri stalne rubrike: P. Bazilij tipka, Izpod sydneyskih stolpov, Adelaidski odmevi in Križem avstralske Slovenije, pove o njih tole:

Te štiri rubrike so verno ogledalo slovenskega življenja, uspehov in težav v novi domovini. Poročila so stvarna in zanesljiva, ker jih pošiljajo dopisniki iz posameznih krajev, a tudi urednik in drugi frančiškani vzdržujejo redne osebne stike z vsemi. Zato bodo MISLI za zgodovinarja slovenskega življenja v Avstraliji neprecenljiv vir podatkov.

Prav ob tu poudarjenem dejstvu bi se rad malo ustavil. Ko jemljem v roke stare letnike — tudi začetne, ko teh rubrik še ni bilo — mi pred očmi zaživi avstralska slovenska skupnost. Dihanje njenega četrtstoletnega življenja čutim. Dogodek mi vstaja za dogodkom, pa naj bo v Sydneyu ali Melbournu, v Adelaidi ali Brisbanu ali kjer koli — včasih je dogodek opisan, včasih samo omenjen, včasih le v obliki skromnega vabila na prireditev . . . Prav sleherna vrstica na tem polju je lep del kronike našega skupnega dela. Iz njih jasno žare skupni napori in uspehi, pa tudi neuspehi in poedini hudi porazi, poskusi novih idej in mahanje v prazno — pač vse to, kar življenje napravi življenje, naj bo posameznika ali skupnosti.

Ne bom rekel, da je naša kronika popolna. Celo pokojne rojake kljub redni Matici mrtvih še vedno iščemo ter zakasnelo vključujemo v dolgi seznam. Tudi marsikateri krst ali poroka — urejena na avstralski fari — sta ušla naši beležki. Popolnejša pa je slika z ozirom na delo v rokah slovenskih duhovnikov, tako na verskem kot na kulturnem polju. Tudi to zadnje — zlasti z razvojem Slomškove šole in naših verskih središč — ni ravno majhen del dejavnosti naše izseljenske skupnosti. Prav iz MISLI bo bodoči zgodovinar zlahka razbral tudi začetni razvoj in delo prvih društev, saj so se, predno so dobila svoja glasila, posluževala MISLI. Pa bo tudi v listu kasnejših datumov našel marsikako omembo ali opombo, ki ga bo vodila do pravega vira, če se bo le potrudil brskati za njim.

L. XXV — JULIJ 1976 — ŠT. 7

VSEBINA:

Neprecenljiv vir podatkov — Urednik — stran 193
Misli ob novih mašah — Miha Žužek SJ — stran 194
Lakota po Bogu — lakota po kruhu — stran 196
Naša radijska ura — stran 197
Moj skok domov — Marija Kumar — stran 198
"Ilegalna" Amerika . . . — B.C. — stran 201
Škof torontskih priseljencev — stran 203
Izpod Triglava — stran 204
P. Bazilij tipka . . . — stran 206
V času obiskanja . . . — stran 208
Iz moje popotne torbe — Dr. I. Mikula — stran 210
Izpod sydneyskih stolpov — p. Valerijan — stran 212
Adelaidski odmevi — stran 213
Kaj pravite? — Obhajilo na roko — p. Lovrenc — stran 214
Drugi mladinski koncert — p. Stanko — stran 215
Večna vez (povest-nadaljevanje) — Karel Mauser — stran 216
O odlomku knjige "Med dvema svetovoma" — Ur. — stran 216
Naše nabirke — stran 218
Z vseh vetrov — stran 219
Kotiček naših malih — stran 220
Križem avstralske Slovenije — stran 221

*

Kako je mogoče,
da bi paradiža ne bilo,
če duša koprni po njem?
Kako je mogoče,
da ne bi bilo Boga,
če se človek od prve
do poslednje misli
vojskuje z njim? . . .

IVAN CANKAR

*

Petindvajset letnikov nepretrgane izdaje izseljenskega glasila je res "neprecenljiv vir podatkov" — kronika dela naroda izven domovine, ki se trudi v težkih razmerah in pod mnogimi pritiski ohraniti svoja identiteto. Tudi MISLI so zanj storile svoje, da mu življenjska sila še ni zamrla.

Vedno več pisem knjižnic — celo svetovnega imena — prihaja na uredništvo MISLI: želijo dobivati list, sprašujejo tudi po starih letnikih . . . Dobro znamenje. Namena ni težko razbrati: del izseljenske zgodovine bodo enkrat luščili z naših strani. Starost dela list častitljiv, pa tudi vrednejši. Naj bi le še dolgo pisal o našem življenju in delu!

Urednik

Misli ob novih mašah

V juliju stopajo novoposvečeni duhovniki k svoji prvi daritvi. Članek nam bo pomagal lažje razumeti, kaj je duhovnik in njegov poklic.

MED VOJNO je ostala neka vas šest mesecev brez duhovnika. Brez maše, brez spovedi, brez vsake vidne vezi z Bogom. Ko je spet prišel duhovnik in v cerkvi maševal, ni mogel ne peti ne pridigati. Ves čas so ljudje jokali in zdihovali. Komaj da je opravil sveto daritev. Brž po maši jih je vprašal: "Kaj vam je, ljudje božji, da se ne morete potolažiti?" Odgovorila mu je neka starka: "Bog nam daj rajši smrt kot še enkrat takih dolgih šest mesecev!"

RAZUMELI SO. — Ti ljudje so vedeli, kako nujno potreben jim je duhovnik. Brez duhovnika, delivca božjih skrivnosti, so zaprti neprecenljivi vrelci milosti in odrešenja. Vse zaklade odrešenja je sicer zaslužil Jezus. Toda kako jih bo spravil do nas?

Našel je prav izvirno pot. Vse svoje bogastvo je zaupal svojim učencem, naslednikom in pomočnikom. Sam bo sicer ostal na skrivnosten način ne samo z njimi, ampak celo v njih, toda bo — tako rekoč — odvisen od njihove volje. Njihovi nasledniki bodo namreč sami prostovoljci; toliko bodo storili, kolikor bodo hoteli! In Jezus je imel nepremagljivo zaupanje v krščansko ljudstvo, tako močno, da ni dvomil, da se bodo v tem ljudstvu vedno našli velikodušni mladeniči in možje, ki bodo ves svoj čas in vse svoje sile zastavili za največjo in najlepšo nalogo — za zveličanje svojih bratov! Naj bi odpovedal samo en naraščaj, samo enkrat naj bi zmanjkalo škofov in duhovnikov, že bi bila pretrgana zveza s Kristusom, Velikim Duhovnikom, in peklenska vrata bi premagala njegovo Cerkev.

To se sicer nikdar ne bo zgodilo. More pa se zgoditi, da tu in tam kak rod ali narod daje premalo duhovnikov. Od tega ima škodo celo božje kraljestvo, najbolj pa seveda sam tisti narod.

Neka župnija je dobila novega duhovnika. Starega, šibkega glasu, slabotnega, odmaknjenega od življenja. Vsa fara se je dvignila: zakaj nam škof ne pošlje mladega, sposobnega, priljubljenega? — Škof je že skrbel tudi za to faro, a kaj, ko ta fara ni dala nobenega duhovnika! Kako naj škof pošilja duhovnike, ki mu jih ljudstvo ne daje?! Vsa odgovornost za duhovniški naraščaj leži na krščanskem ljudstvu!

IZ LJUDSTVA ZA LJUDSTVO. — Preden škof posveti nove mašnike, se obrne k vsemu zbranemu ljudstvu in ga vpraša za mišljenje: ali so ti pripravniki res vredni take časti? Kajti, pravi, ker je kapitanu ladje in potnikom skupna usoda gotovosti ali strahu, morajo biti istega mišljenja. In navaja, kako so v prvih krščanskih stoletjih duhovnike izbirali kar sami verniki, zbrani v cerkvi. Laže je namreč spoštovati in ubogati človeka, ki si mu že v naprej izročil svoje zaupanje. Zato naj vsakdo svobodno, vendar ponižno pove, če ima kaj proti kateremu od pripravnikov.

Pa če je verno ljudstvo dolžno pomagati škofu, da odstrani nevredne, koliko bolj je dolžno, da škofu predloži in izroči vredne in dobre kandidate, da jih posveti za duhovnike!

Sveti Pavel pravi, da se vsak veliki duhovnik jemlje izmed ljudi in se postavlja za ljudi v tem, kar se nanaša na Boga (Hebr 5,1). Vsak duhovnik se jemlje iz ljudstva v novi zavezi še bolj kot v stari. V stari zavezi je Bog določil Mojzesovega brata Arona in njegov rod

za duhovniški rod. Za pomoč jim je dodelil sinove Levijevega rodu — levite. Moški člani teh rodov so sami po sebi bili določeni za duhovno službo. Vsem drugim pa je bilo nemogoče pristopiti k božjemu oltarju.

V novi zavezi pa je sveta služba dostopna vsem rodovom in razredom. Duhovniki se ne ženijo in nimajo telesnega potomstva. Duhovništvo ne more postati dedno, ne morejo postati družine, ki bi sestavljale poseben duhovniški razred. Čast duhovniške službe je odprta vsem!

Duhovnik se jemlje iz ljudstva! Pa ne, da bi ga ljudstvo izgubilo, saj se postavlja spet za ljudstvo. V stari zavezi so bile ločene službe duhovnika, preroka in vladarja izvoljenega ljudstva. V novi zavezi je duhovnik ljudstvu prerok, svečenik in pastir na poti k Bogu. Seveda ne v svojem imenu, ampak v imenu Kristusa in Cerkve, v imenu škofa, kajti škofje skupaj s papežem so v polni meri nasledniki apostolov in nosilci trojne oblasti Cerkve. Nihče ni duhovnik sam po sebi.

Kdo naj torej daje Cerkvi duhovnike? Kateri stan? Prav vsak! Pred Bogom ni ne izobraženih ne preprostih, ne bogatih ne revnih, ampak smo vsi ena družina božjih otrok. Vsak stan uživa visoko pravico, da svoje otroke postavlja za srednike med Bogom in ljudmi.

ČUDOVITA RAZNOLIKOST. — V človeški družbi je včasih vladalo plemstvo. Kdor ni bil plemič, ni mogel priti do nikake časti, nikakega položaja. V Cerkvi pa je bila vedno "demokracija". Še na papeškem prestolu je sedelo mnogo mož, ki so se dvignili iz nižjih družabnih plasti. Sveti Peter je bil ribič. Hadrijan IV. je kot sirota prosjačil po londonskih ulicah; usmilili so se ga in ga vzgojili neki menihi. Gregor VII. je bil sin mizarja. Benedikt XII. je bil prej pekovski vajenec. Sikst V. je bil prej pastir.

Kako različni so papeži samo v našem stoletju! Leon XIII. je bil "kneževski papež", njegov naslednik sv. Pij X. pa sin zelo siromašnih staršev. Pij XII. je bil potomec ene najuglednejših rimskih plemiških družin — njegov naslednik Janez XXIII. pa je spet sin skromnih kmečkih staršev.

Isto različnost porekla vidimo pri škofih in duhovnikih. Ni menda na svetu stanu in poklica, ki ne bi dal duhovnikov. A kateri stan jih daje največ? Gotovo so to srednje in ubožne plasti, med katerimi najde ubožni Kristus največ razumevanja.

Poudariti je treba veliko vlogo, ki so jo do sedaj imeli kmetje: saj je večina naših duhovnikov zrasla iz poljedelskih družin. V zadnjem času pa se podoba naglo spreminja. Pravih kmetov je vedno manj. Naglo rastejo mesta in z njimi število delavstva in uradništva. Zato Cerkev pričakuje, da bo dobila največji priliv iz mest. V ZDA je na primer tri četrtine duhovnikov iz mest, ki imajo nad 10.000 prebivalcev. V Nemčiji dajo mesta, predvsem srednja in manjša, več kot 80% vseh poklicev. V Franciji se iz leta v leto veča število duhovnikov, ki so zrasli iz delavskega stanu. Pa najsi izvirajo duhovniki od koder koli, vsi so deležni istega duhovništva, splošnega Kristusovega sredništva. Kristus sam je v sebi združil vse stanove: po svoji materi je bil potomec kraljeve hiše Davidove; po njenem skrivnem življenju in po njenem zaročencu Jožefu pa je bil delavec, tesarjev sin, kakor so ga imenovali.

Vsak duhovnik je drugi Kristus, zato drugi sin Marijin. Zato je vsak duhovnik kraljevskega pokoljenja, hkrati pa ponižen in skromen služabnik svojega ljudstva.

MIHA ŽUŽEK, S.J.

Sveta brata Ciril in Metod
— varujta naš izseljenski rod!

LAKOTA PO BOGU — LAKOTA PO KRUHU

Simbol letošnjega kongresa

LETOŠNJI **41. mednarodni evharistični kongres** se bo vršil od prvega do osmega avgusta v Filadelfiji, ZDA. Kraj je bil izbran na zadnjem takem kongresu, ki je bil pred tremi leti v našem Melbournu in ga tudi avstralski Slovenci še nismo pozabili. Da so za letošnjo slovesnost izbrali ravno Združene države, je razumljivo: 200-letnico rojstva obhajajo letos. Z izborom so bili počaščeni ameriški katoličani, obenem pa bo ta mogočna manifestacija dala zgovorno priliko pokazati tudi na doprinos katoliške Cerkve k zgodovini in razvoju dveh stoletij ZDA. Udeležba bo zelo številna, saj je že pred junijem rezerviralo prostore v Filadelfiji nad 92.000 priglašencev, pa se še oglašajo.

Papež sam se kongresa ne bo udeležil, kot so ameriški katoličani nekaj časa prvih priprav upali. Za svojega delegata na kongresu je že lansko leto določil nam dobro poznanega kardinala Jakoba Knoxa, bivšega melbournskega nadškofa, ki je nosil glavno skrb pri prejšnjem evharističnem kongresu.

Tema kongresnih predavanj in razgovorov bo zelo aktualna: **Lakota po Bogu, lakota po kruhu.** Obravnavali bodo torej dva pereča problema modernega sveta, v katerem živimo. Razumemo, da rešitve tudi ta kongres ne bo prinesel, gotovo pa bo oba problema pravilno osvetlil in približal ter poudaril dolžnosti kristjana pri reševanju človeštva, lačnega božjega in telesnega kruha. Zato je posebej povabljena na kongres tudi M. Terezija iz Kalkute, ta svetovnoznani "angel Indije", ki bo sodelovala pri konferencah in s svojim nastopom budila vest v pomoč lajšanju bede najbednejših. Njena preprosta a prepričevalna beseda vžge bolj kot ogenj, njena asketična pojava pritegne bolj kot vse zunanje slovesnosti — to smo mogli sami videti in spoznati tudi na kongresu v Melbournu.

Ves teden bo potekel v številnih kongresnih prireditvah: javnih bogoslužnih svečanostih, seminarjih in konferencah, katerim se bo pridružil tudi dolg spored umetniških predstav in na stotine zanimivih razstav.

Svečana otvoritev kongresa bo 1. avgusta s sprevodom od Independence Hall mimo mestne hiše do stolnice. Nadaljevala se bo kot evharistična procesija do Philadelphia Art Museum, kjer bo kongresni oltar tega dne. Mednarodno častno stražo na začetku sprevoda bo sestavljalo 27 izbranih narodnih skupin (heritage groups): po dvajset oseb v narodnih nošah in ob svoji zastavi. Geslo dneva: **Evharistija in hrepenenje po Bogu.**

Drugi avgust bo posebej posvečen **lakoti po svetu.** Nastopalo bo nad štirideset izvedencev o tem perečem vprašanju, med njimi tudi brazilski nadškof Dom Helder Camara.

Kongresna maša na večer 3. avgusta bo na Veterans Stadium. Geslo tega dne bo: **Evharistija in hrepenenje po svobodi in pravici.**

Sobota 6. avgusta ima geslo: **Evharistija in hrepenenje po miru.** Na sporedu ob koncu dneva je tudi nočna procesija z lučkami.

Geslo zaključnega dne — nedelje 8. avgusta — se glasi: **Evharistija in hrepenenje po Jezusu, ki je kruh življenja.** Ta dan bo procesija narodov in držav do JFK Stadium, kjer bo ob petih popoldne Statio Orbis.

Ameriški Slovenci pri vseh teh mednarodnih verskih slovesnosti ne bodo stali ob strani. Sestavili so svoj kongresni koordinacijski odbor, ki že od začetka leta živahno deluje ter se je s prireditvenim vodstvom kongresa dogovoril o prisotnosti in sodelovanju naše narodne skupine. Odbor skrbi za obveščanje o kongresu v slovenskem ameriškem in svetovnem tisku, obenem je navezal stike z vsemi slovenskimi župnijami po ZDA in tistimi farami, kjer živi večje število slovenskih družin. Delo je skrbno organizirano in upati smemo, da bo število slovenskih udeležencev na kongresu veliko.

Slovenska narodna skupina se bo udeleževala vseh kongresnih svečanosti in po svojih zastopnikih tudi posebej sodelovala. Omenimo naj prisotnost skupine slovenskih narodnih noš z zastavo med častno stražo (heritage groups) 27 izbranih narodnosti sprevoda ob otvoritvi kongresa. Naša skupina bo štirinajsta. Pri kongresni službi božji v torek 3. avgusta bo čitanje svetega pisma tudi v slovenščini, kakor bo tudi pri darovanju prinešen k oltarju dar slovenske skupnosti. Pri tej maši bo somaševal dr. Emil Hodnik in kot slovenski duhovnik zastopal svoj narod. Pri petju bo med mašo sodeloval zbor Slovenske glasbene skupine Zvona iz Connecticuta. Sobota 6. avgusta bo poleg slovenskega sodelovanja pri nočni procesiji posebej določena za naš domači del kongresa. Slovenska kongresna maša bo ob dveh popoldne v cerkvi sv. Frančiška Ksaverija, ob štirih pa istotam koncert clevelandskega pevskega zbora Korotan. — Skupina narodnih noš bo sodelovala pri procesiji narodov in držav zaključnega dne, obenem bo tudi pri Statio Orbis spremstvo slovenskemu lektorju pri bogoslužju. — Organizacijsko vodstvo kongresa je obljubilo Slovencem poskrbeti posebno dvorano, kjer se bodo zbirali v odmoru med posameznimi svečanostmi, kakor jim je oskrbelo tudi cerkev za slovensko kongresno bogoslužje.

Veseli smo, da tudi ta kongres ne bo šel mimo nas: spremljajmo ga kljub razdaljam z mislijo in molitvijo, bodimo duhovno združeni z našo narodno skupino, ki bo tam zastopala tudi nas. Naj bi kongres rodil obilo lepih uspehov, tako v srcih udeležencev kot v zunanjih krščanskih odnosih. Poglobi naj vero v razkristjanjenem svetu, saj to je namen kongresa. Kot vsaka mednarodna prireditev naj zlasti ta mednarodna verska manifestacija doprinese svoje za zbližanje človeštva ter povečanje medsebojnega razumevanja in bratske pomoči.

NAŠA RADIJSKA URA

. . . Važno je, da se etnični radio nadaljuje, kajtni nihče ne more razumeti osamelosti žena, ki ne znajo angleško, ki so doma ves dan in hrepene po radijskem prenosu v njih lastnem jeziku . . . Upam, da bomo imeli prvovrsten etnični radio. Upam pa tudi, da v njem ne bo politike, pa naj bo to avstralska politika ali pa politika iz starih domovin. Zelo lahko je obnoviti stare prepire in spore s citiranjem, iz napačnih knjig zgodovine, ali z igranjem napačne glasbene točke. Upam, da bo novi etnični radio, ki bo oblikovan v bližnji bodočnosti, vzel v obzir vse te probleme . . . (Iz govora senatorja Lajovica v senatu dne 25. maja).

LANI je zaživel RADIO ETHNIC AUSTRALIA — radijski spored etničnih skupin, ki so si v Avstraliji ustvarile svojo novo domovino. Bil je korak, ki so ga brez dvoma pozdravili številni priseljenci, med njimi tudi Slovenci. Lepo je pri srcu, ko začuješ iz radia domačo govorico in domačo melodijo — nehote pozabiš, da si daleč od rodne grude, včasih že malo zrahljane vezi se obnove. Obenem pa se ti tudi nova domovina zazdi v trenutku prijaznejša in bližja, sam pa v njej še bolj doma.

Seveda brez težav ni šlo in še niso premostene. Pri tem ne mislim na naše amaterstvo na radijskem polju ali na pomanjkanje snovi: tudi s tem, kar nam je na razpolago, bi lahko dvignili naš radijski spored na boljšo kulturno višino. Pa o tem bi se lahko enkrat posebej razpisali in pogovorili. Tu mislim na težave, ki so jih od začetka čutile in jih še čutijo zlasti narodne skupine priseljencev iz države Jugoslavije. Ni lahko Avstralcu dopovedati, da je država eno, narodnost z lastnim jezikom in lastno kulturo pa drugo. Morda bodo zdaj, ko je toliko govora o avstralskih državljanih različnih etničnih skupin, lažje razumeli tudi nesmiselnost poudarjanja bivšega istega državljanstva različnim narodnim skupinam, ki jih je usoda — srečno ali nesrečno — svoj čas povezala v eno državo.

Dejstvo je, da smo si Slovenci še to svojo skromno uro v okviru "jugoslovanskega programa" težko priborili, zato vse priznanje tistim, ki so vztrajali in to dosegli. Uspelo nam je kljub drugačnim poskusom ohraniti svojo narodno identiteto več ali manj samostojno, dasi se v danih razmerah raznim vplivom in pritiskom mnogokrat najbrž ni bilo mogoče izogniti. Kako je z vsem tem pri Slovenski oddaji v Sydneyu ali v Adelaidi (tu se je nedavno oddaja šele pričela), ne bi vedel reči. V Melbournu se Slovenci čutimo upravičeno prikrajšani. Od sedmih ur tedenskega sporeda štirim narodnim in jezikovnim skupinam jugoslovanskega ozemlja nam je dodeljena le ena ura. Ker smo z malim zadovoljni, se tolažimo: Bolje nekaj kot nič! Še vseeno smo na boljšem kot so naši sosedje Hrvati, ki

jih je avstralsko nerazumevanje jugoslovanskega problema ter vmešavanje znanih in neznanih ozadij nekako vtopilo v spored mešanice srbskega in hrvaškega jezika.

Kdor nam Slovencem brani upravičenost do lastnega in neodvisnega slovenskega radijskega sporeda, nam dela krivico. Smo narod z lastno kulturo in lastnim jezikom, le samostojne države žal nismo nikoli imeli, razen za nekaj skromnih let daleč nazaj v svoji rani zgodovini. Danes smo v Avstraliji kot **slovenski priseljenci:** večina izmed nas je res bivšega jugoslovanskega državljanstva, mnogi pa tega državljanstva niso nikoli imeli. V slovensko etnično skupino spadajo tudi rojaki, ki so bili svoj čas državljani Italije, spet drugi so bili po državljanstvu Avstrijci. Ne bilo bi pravično, da bi jih zato Avstralija danes prištevala med Italijane ali Avstrijce, kakor bi bilo nesmisleno imenovati jih Jugoslovane, ko mnogi Jugoslavije še videli niso. Slovenska radijska oddaja je upravičeno tudi zanje, če je in kot bi morala biti — oddaja slovenske etnične skupine v Avstraliji.

Zadnja številka melbournskega VESTNIKA, glasila Zveze slovenskih društev v Avstraliji (Maj-Junij 1976), ima o etničnem radiu članek, ki je vreden našega zanimanja in resnega pomisleka. Prikaže nam nevarnost, ki se je mnogi Slovenci komaj zavedajo, pa nam brez dvoma preti, če ne bomo zastavili vseh skupnih sil za dosego svojih pravic. Takole beremo:

. . . Čeprav je naša pravica do svoje slovenske oddaje več ali manj priznana, je prav možno, da bomo pri reorganizaciji (ob koncu letošnjega septembra, op. ur.), **ki bo sledila uvedbi novega državnega proračuna, Slovenci prikrajšani. (. . .) Vse kaže na to, da bodo napovedovalci in drugi, ki so doslej brezplačno ali samo za zelo majhno odškodnino delali pri Radio 3EA in 2EA, pričeli dobivati polne plače. Ker bodo seveda krediti, s katerimi bo razpolagal etnični radio, omejeni, je malo verjetno, da bo takozvani jugoslovanski oddaji dodeljen več kot eden programer in napovedovalec. V tem primeru obstoji nevarnost, da bo vodil in napovedoval našo slovensko uro nekdo, ki ne bo vešč slovenskega jezika, še manj pa je možno, da bo občutil slovensko.**

Ako hočemo to preprečiti in si tudi v bodočnosti zagotoviti pravico, ki nam kot samostojni jezikovni in kulturni skupini v tej zemlji pripada, je sedaj čas, da podvzamemo potrebne korake. Poiskati moramo način in sredstva, s katerimi bomo odločujoče kroge obvestili o naši zahtevi in pravici. Od nas vseh, od posameznikov in od slovenskih organizacij, bo zaviselo, ako bo naš čas na radiu ostal neokrnjen. Zato morajo predvsem naša društva, po možnosti skupno, podvzeti vse, da dosežejo to kar nam pripada in za kar kot državljani te zemlje prispevamo s plačevanjem davkov: NAŠO SAMOSTOJNO SLOVENSKO RADIJSKO URO, ki bo prosta kakršnihkoli zunanjih vplivov. Hočemo oddajo, ki bo stremela za tem, da nas Slovence druži in ne razdvaja s tem, da nam bo nudila razvedrilo, nas spominjala kulturnih vrednot našega naroda ter nam služila za obveščanje o delovanju naše etnične skupine. Le spretno uravnovešena oddaja, ki se bo izogibala vseh točk, ki so nam lahko v predmet spora ali spotike, bo nam kot celoti v korist. Približati se takemu idealnemu stanju pa bo le mogoče tako, da vsem, ki sedaj ali ki bodo v bodoče sestavljali programe, omogočimo, da se bodo počutili pri svojem delu samostojne in svobodne ter odgovorne le obstoječim zakonom države, tukajšnji slovenski javnosti ter svoji vesti.

Odgovornost za to, da dosežemo to stanje, ki je edino v interesu slovenske skupnosti, čeprav morda ne odgovarja stremljenju poedincev, pada z vso svojo težo na naše organizacije. Ukrepati pa moramo sedaj takoj, kajti drugače nas bodo dogodki prehiteli!

Članek je jasen in zgovoren klic in mu ni kaj dodati. Gre za naše skupne narodne interese, pred katerimi bi morali vsi interesi posameznih društev ali posameznikov stopiti daleč v ozadje. Tujega nočemo — svojega ne damo! Čas je, da bi to čutili in si zapisali globoko v dušo prav vsi avstralski Slovenci!

MOJ SKOK DOMOV

Letos sem PRVIČ obiskala Slovenijo, da sem se naužila njenih lepot in poglobila zavest: Slovenka sem, Slovenka čem ostati, četudi rojena v Trstu in živeča v Melbournu . . .

PO ENAINDVAJSETIH letih odsotnosti in sedemindvajsetih urah vožnje sem dne 13. aprila 1976 popoldne končno zagledala domače kraje, ko se je letalo spuščalo in potem pristalo na ronškem letališču, okrog 40 kilometrov od Trsta.

Prišla sem s hčerko. Na letališču so naju čakali in sva šli lahko takoj proti rojstni vasi — Opčinam. Občutek, ki ga doživi človek ob vrnitvi v domači kraj, je nepopisen. Čim bliže prihajaš, tem tesneje ti je pri srcu. Polja, hiše in končno zvonik domače cerkve svetega Jerneja, kjer sem bila krščena! Tedaj sem trdno spoznala, da sem doma in da se bom v kratkem srečala z mamo, sorodniki in znanci . . .

Opčine! Vas je menjala svoje obličje. Mnogo so v teh letih pozidali in prebivalstvo se je povečalo. Središče pa je ostalo isto in sem se ob svojih obiskih prav kmalu znašla. Sprejem pri vseh je bil lep in bila sem res srečna, da sem še vedno domača.

Velikonočne praznike sva s hčerko preživeli med svojimi. Cerkveni obredi so se, kot povsod, nekoliko spremenili, toda velikonočna vstajenjska procesija po vasi je ostala ista. Še vedno je, kljub raznim pritiskom, iz grl domačega zbora zadonela lepa slovenska pesem "Kristus je vstal". In tega sem bila vesela, ker sem spoznala, da bosta naša pesem in beseda še naprej živi, dokler bodo živeli tod ljudje, ki vedo, kam spadajo.

Isti občutek me je prevzel, ko so naju s hčerko peljali v tržaški Kulturni dom, gledališče, ki so ga za vso slovensko narodno manjšino zgradili, da bi se vsaj delno oddolžili škodi, ki smo jo Slovenci utrpeli s požigom Narodnega doma pod fašizmom. Poslušali smo Mozartov "Rekviem", ki ga je podajala Ljubljanska Filharmonija ob sodelovanju Slovenskega okteta, Okteta Gallus iz Ljubljane in Mladinskega zbora iz Maribora.

Kulturno delovanje na Tržaškem in Goriškem je živo. Župnijski domovi, pevski zbori, Slovensko stalno gledališče, Društvo slovenskih izobražencev, Glasbena Matica, skavti in razne druge organizacije lepo napredujejo.

Med tistim kratkim bivanjem doma sem imela srečo, da sem se lahko udeležila tudi osrednje proslave za 100-letnico Cankarjevega rojstva, ki je bila v Finžgarjevem domu na Opčinah. Organizirali so jo Slovenska prosveta iz Trsta in župnijski domovi. Spored je obsegal petje, odlomke iz Cankarjevih del, glasbo in govor, ki ga je imel časnikar Saša Martelanc. Spet nov dokaz, da hočejo tamkajšnji Slovenci živeti in vztrajati na svoji zemlji. Vse to delovanje pa zahteva mnogo žrtev, ki niso samo organizacijskega značaja, temveč tudi materialnega. Ob vsej veliki množici poslušalcev in pretakanju slovenske besede želim poudariti, da zaslužijo naši rojaki vse naše spoštovanje in priznanje ter po možnosti tudi vso našo podporo.

Drugo delovanje, ki je vredno pohvale, so cerkveni pevski zbori. Vztrajno delujejo in pojejo, da se obdrži po cerkvah tisto, kar so naši predniki začeli. Samo majhen primer je openski cerkveni pevski zbor. Deluje neprekinjeno in celo na dveh poljih: cerkvenem in prosvetnem. V času, ko sem bila tam, sem lahko spoznala njih požrtvovalnost. Vadili so za nastop pri Cankarjevi proslavi in istočasno tudi še za snemanje na Radiu Trst. Ponosna sem, da so v pevskem zboru tudi moja sestra in moj brat, štirje bratranci ter moja zvesta prijateljica, ki je uslužbena na Radiu Trst. Pa da ne pozabim omeniti svojih treh nečakov: šestnajstletna Barbara poje sopran v zboru in duetu, petnajstletni Vinko igra klavir, trinajstletni Marjan pa obvlada bobne. Vsi trije so člani mlade skupine "Galebi".

Še in še bi človek lahko našteval o slovenski aktivnosti v zamejstvu.

Pred opisovanjem lepih dnevov, ki sva jih s hčerko preživeli v domačih krajih, se moram in hočem z nekaj vrsticami spomniti žrtev potresa, ki je 6. maja letos zvečer ob 21.00 prizadel Furlanijo, Rezijo, Slovensko Benečijo ter čez mejo Tolminsko in Posočje. Tisti strašni sunek, ki je zakrivil tako tragedijo, smo občutili tudi mi na Opčinah in na Tržaškem, čeprav se nismo takoj zavedli in še manj slutili, kaj se je nekaj desetin kilometrov od nas zgodilo. Kaj je tisti strašni potres terjal, smo z grozo v očeh in bolečino v prsih videli po televiziji in poslušali pa radiu. Kar me je v tej tragediji prevzelo, je pogum, s katerim so prizadeti ljudje sprejeli in prenašali razdejanje in smrt. Nihče ni niti za hip pomislil, da bi se umaknil in izselil; vsi so se še bolj strnili v bolečini, a s trdno voljo po obnovi.

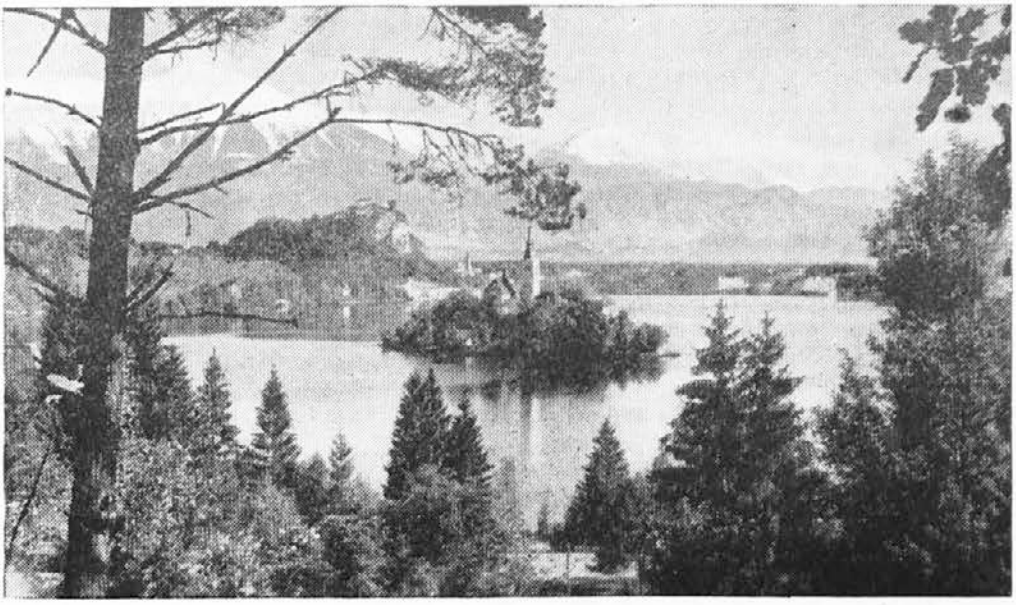

Otok bleški, kinč nebeški

Kako ne bi takim ljudem pomagali!? Od vsepovsod je prihajala pomoč in tudi Avstralija ni izostala. Prav je, da so se ostalim pridružili z velikodušno nabiralno akcijo tudi avstralski rojaki, da vsaj malo olajšajo bedo bratom in sestram doma in v zamejstvu, ki so izgubili vse. To sodelovanje ima tudi veliko moralno vrednost, saj si predstavljam, kako človeka poživi občutek, da ima ob uri stiske solidarnost rojakov.

Ker sem prišla v novo domovino že pred toliko leti (leta 1955), nisem imela nikoli možnosti, da bi si ogledala matično domovino — Slovenijo. Zato so nama skušali tokrat na obisku vsaj delno prikazati sliko dežele, kateri po krvi in rodu pripadam in nad katero sem ponosna. V tem ponosu in v zavesti pripadnosti slovenskemu narodu sem in bom skušala vzgajati tudi svoja otroka, da se bosta čutila povezana z domovino staršev.

Mimo slovenske prestolnice Ljubljane, ki sva si jo ogledali pozneje, je bil najin prvi pozdrav v Sloveniji Brezjam, slovenski narodni božji poti. Poklonili sva se milostni Mariji Pomagaj, da bi naju čuvala in ohranila v zdravju.

V prijateljski družbi smo nadaljevali pot po lepi Gorenjski in prispeli na Bled, z lepim razgledom na bližnje triglavsko pogorje, Karavanke in Kamniške Alpe, eden najslikovitejših in najlepših delov slovenske zemlje, ki ga je Prešeren imenoval podoba raja. Blejsko jezero z otokom: na njem stoji Marijina cerkev iz leta 1465 s svojim znamenitim "zvonom želja", katerega vrv sva povlekli tudi medve, da je zazvonil. Dolga stoletja je bila znamenita božja pot, kar danes žal ni več. Otok je zaščiten kot kulturni spomenik. Nad jezerom sva lahko občudovali mogočen blejski grad, vse naokrog pa krasne hotele in parke.

Pa še skok v Bohinj. Na naše veliko veselje, zlasti hčerkino, smo tam dobili še sneg. Čudovito so se v soncu svetile gore in med njimi očak Triglav. Nepopisna lepota!

Na poti v Ljubljano smo šli mimo Vrhnike in spoznala sem tako Cankarjev rojstni kraj s prelepo cerkvijo sv. Trojice na griču.

Čeprav pravi pesem "Prelepa Gorenjska, ponos si nam ti", ne morem zatajiti Dolenjske, ki naju je po svoji drugačni lepoti čisto prevzela. Zelenje, grički z jablanami v cvetju, vinogradi posejani z zidanicami, žuborenje voda . . . vse to krasi kraje, ki smo jih občudovali na poti. Kako je lepa dolina reke Krke! Slikovita Višnja gora, Žužemberk in Muljava, kjer smo videli tudi srne. In Novo mesto ter Otočec! Dolenjska polja so pridno obdelana in naše oko tu res ni zaznalo zanemarjenih kmetij in krajev.

Pa še Notranjska s Postojno in slovito Postojnsko jamo, v katero žal nisva šli zaradi pomanjkanja časa. Videli pa sva njen mogočen vhod in velike turistične objekte.

Da bi imeli sliko popolnejšo, so naju zapeljali še na obalo Slovenije in sicer v Koper, Izolo, Portorož in Piran.

Sedem kilometrov od meje (Občine so oddaljene tri kilometre od slovenske meje), naprej od Sežane, je lep kraj — Lipica, znan povsod po svojih belih konjih — lipicancih. Tudi tega si je bilo treba ogledati. Škoda le, da nisva mogli v hleve zaradi pozne ure. Še bolj škoda, da si nisva mogli ogledati vsakodnevne predstave, pri kateri nastopajo plemenite živali, zdresirane po načelih stoletne španske jahalne šole. To je vse lepše kot recimo v cirkusu: to je že pravcati konjski balet. Gledalci prihajajo iz vse Evrope, podobno kot na Dunaju, kjer tudi nastopajo lipicanci. Lipiška kobilarna je še iz avstrijskih časov.

Turizma ima Slovenija precej. Že v času, ko sem bila jaz tam, so bile ceste polne avtomobilov različnih registracij. Povedali so mi, da je poleti v Sloveniji vse zasedeno od turistov, ki prihajajo iz raznih držav.

Trst. Sveti Just z gradom, pristanišče in za vsakogar obvezen ogled: Miramar s čudovitim parkom. Če se človek že znajde v Trstu, zakaj ne bi naredil še skok v Benetke? In sva ga.

Goriška: prelepa v pomladnem češnjevem cvetju, ki nas je spremljalo vse od Štivana pa do raztresenih vasic po briških gričih. Ti lepi vinorodni kraji slovenske zemlje so mi še posebno dragi, ker se je tam rodil moj mož in sem si jih še raje ogledala.

Nikar ne mislite, da sem kot hči Krasa pozabila nanj. Ne! Obiskali sva tudi kraške vasi in "počastile" so naju s teranom in pršutom. Kras z gmajno in kraškimi skalami mi je bil zibelka otroštva in dom mladih let. Tudi on ima svoje lepote, ki jih pa, na žalost, zdaj s pozidavami in raznimi cestami kvarijo, čeprav se tamkajšnji človek temu upira. Toda včasih ni pomoči pred napredkom in HOTENIMI razlastitvami. Na slovenski, kmetom razlaščeni zemlji, stoji tudi ogromna betonska cerkev, ki ne dela časti Krasu. Zakaj vse to? Odgovor: Ker nas na vse načine skušajo uničiti. Pa še druge gradnje rastejo iz tal, da bi tako menjali obličje okolju, vasem in ljudem. Kljub vsemu temu pa ima Kras še vedno svoj čar.

Ko sedaj vse to premišljujem, se spomnim besed prijateljice, ki nama je z vso ljubeznijo do vsega tega stalno pravila, naj si vse te lepote vtisneva v oči in srce, da naju bodo še po odhodu spremljale in razveseljevale v spominih. In res je tako. Pred očmi se nama prepletajo kraji naše lepe slovenske zemlje: Brezje, Bled, Bohinj, Otočec, dolenjske zidanice, briški griči, sadno drevje v cvetu, Miramar, kraške vasi in še in še . . . Zato naj kot Slovenka počastim tudi jaz 100-letnico rojstva našega največjega pisatelja Ivana Cankarja s tem skromnim prispevkom in ga zaključim z njegovimi besedami:

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in je rekel: "Tod bodo živeli veseli ljudje!"

MARIJA KUMAR

"Ilegalna" Amerika...

PRIŠLO mi je na misel, da bi moral vsaj tu, v Washingtonu, pripraviti neke vrste spored za proslavo 200-letnice neodvisnosti Združenih držav Amerike. V izjavi so vendarle gotove resnice ljudske samovlade, demokracije, očitne v samem obredu ustoličenja slovenskih vojvod. Ta naš obred je po dognanjih profesorja Felicijana sam Jefferson študiral, preden se je odločil napisati listino, ki je spremenila usodo sveta.

Vsi ljudje vse vedo, je često rekla moja pokojna mama. Zato sem se napotil k svojemu znancu, profesorju Mežeku. Profesor Mežek je učen človek, ima doktorat iz neke vede in je vedno poln idej. Prepričan sem bil, da bo — kot vedno — prišel na dan z dobro, če ne naravnost fantastično idejo.

"No, kaj pa ti praviš, da bi Slovenci napravili ob priliki 200-letnice", sem ga mirno vprašal.

"Kakšne 200-letnice?" je poskočil, kot bi ga pičil sršen. "Nič kaj takega ni v koledarju . . ."

"Ne šali se! Saj veš, kaj mislim: 200-letnico proglasitve izjave neodvisnosti, 200. rojstni dan Amerike — dobre ali slabe, pa vendar naše Amerike . . ."

"Amerika dobra ali slaba, naša ali ne", se je namrdnil, "ilegalna je, ilegalna. To je vse, kar vem . . ."

Vzelo mi je sapo. Vedel sem, da je legalist, da povsod vidi paragrafe in pravila. In kar ni stoodstotno po paragrafu in regelcah, je zanj vse zanič, popolnoma ilegalno, kot se sam rad izrazi.

"Topot sem prepričan, da se motiš . . ."

"Oh, ja? Nič se ne motim! Vse to je zapisano in sam sem precenil nekaj podatkov, pregledal svoje lastne zapiske. Vse se lepo ujema: ilegalni smo, ilegalni . . ." Porinil je predme novo knjigo, iz katere je še duhtela skoraj neprijetna barva svežega tiskarskega črnila.

"Vidiš, tule je vse — črno na belem", je nadaljeval in se popraskal po mladostni pleši. "Vsa, ali pa vsaj večina procedure pri podpisu listin za odcepitev od Anglije je bila nezakonita. Dokumenti trinajstih držav in kongresa vsebujejo nič manj kot 816 ilegalnosti . . ."

"Nemogoče!"

KIP SVOBODE, ki pred newyorškim pristaniščem pozdravlja priseljence...

"O, pa še kako mogoče! Mar veš, da tistega, ki je podpisal dodatne protokole ločitve, ne Rhode Island in ne Maine nista pooblastila in je to bilo tudi uradno objavljeno s strani obeh držav? In da je zakonodaja New Yorka iz nepoznanega razloga pozabila podpisati glavno listino?"

"Prava reč! Glavno je, da smo se odcepili od Anglije", sem zazdehal.

"Ne tako, ne tako — vse mora biti uradno, zakonito in formalno. Postopek je bil nepravilen in zato so New York, Maine in Rhode Island, pa verjetno še nekatere druge države še vedno angleške kolonije, del angleškega imperija".

"Zakaj pa potem Angleži niso zahtevali teh treh držav?"

"Tega pa ne vem. A mogoče bodo to storili za tvojo 200-letnico. Pomniti namreč moraš, da so prvotne države, trinajst prvotnih držav — kot jih imenujemo, sklenile, da mora biti vse soglasno. Maine in Rhode Island pa sta izjavili uradno, da podpisnik . . . aha, tule je njegovo ime! . . . Maybeck — ni bil pooblaščen, da podpiše".

"In če se Angleži sedaj iznenada res spom-

nijo na vse te nepravilnosti?" me je zazeblo pri srcu.

"Aha, zdaj vidiš, da imam prav, da se nisem šalil z ilegalnostjo! No, vse vrste kolobocije lahko nastanejo. En primer: Ker so Združene države ilegalne, potem smo sedaj mi vsi angleški in ne ameriški državljani. In na Zahvalni dan moramo najprej napiti Njenemu Kraljevemu Veličanstvu: Bog živi angleško kraljico! . . ."

"Nemogoče!"

"Nemogoče? Pa še kako mogoče! — Naše vrhovno sodišče je še vedno del angleškega sodnega sistema in kot tako lahko odredi, da zlato, ki ga hranimo v Fort Knox-u, pripada kraljevi blagajni v Londonu . . ."

"Zapeljiva zamisel! Fort Knox bi izmazal Anglijo, odnosno njen Commonwealth, iz vseh gospodarskih zagat . . ."

"A to še ni vse", je nadaljeval profesor Mežek s svojim strogim, učiteljskim glasom. "Londonski parlament nas lahko vse skupaj toži za zaostale davke in kronske dajatve za celih 200 let nazaj . ."

"Groza! Saj to bi nas spravilo na beraško palico . . ."

"Ne samo to! Naša ustava postane protiustavna, vsa naša vojna oprema — letala, topovi, ladje . . . — last angleških vojnih sil. In zemljiški nakupi, kot na primer nakup Louisiane ali pa odkup Aljaske od Rusov, bi bili ilegalni, ker so bile pogodbe sklenjene brez pristanka angleškega parlamenta. Francozi bi lahko zahtevali zapadni del Združenih držav, Rusi pa Aljasko. Zapletljaji so, takorekoč, skoraj neskončni. In to vse zato, ker ni šlo vse po redu in obredu, po pravilniku in zapisniku . . ."

To je bila resnična napoved sodnega dne za ves svet. Francozi zapadno od Mississippija, Rusi na Aljaski, jaz pa ob svoje ameriško državljanstvo? In kaj bo svet brez Združenih držav Amerike?

"Proti vsemu temu smo očividno brez moči. Pravila so pravila! Povej, kaj naj storimo?"

Malo je pomislil, potem pa je odgovoril: "Stori, kar hočeš — jaz bom tožil! Tožil bom pred najvišjim svetovnim sodiščem sam angleški parlament zavoljo zanikrnosti in malomarnosti pri nadzorovanju, podpisu in izvršitvi ločitvene pogodbe".

Sunkoma mi je obrnil hrbet in se potopil med svoje zapiske.

Odšel sem zamišljen proti domu. In ko se mi je razburjenje malo poleglo, se mi je posvetilo, da je vse skupaj — navadna oslarija!

P.S. Resnici na ljubo povedano, pa zgornji razgovor le ni iz trte zvit. Profesor Mežek je prišel do svojih ugotovitev po knjigi angleškega zgodovinarja A. A. Scanlona: "Illegal Separation" (Nezakonita ločitev). Izšla je lani — na pragu letošnjih slovesnosti 200-letnice ZDA — pri Ayeff Day Press, Dublin, USA. Obširna zgodovinska knjiga, ki obsega nič manj kot 676 strani, je po svoje zanimiva. A pri vsem tem je le brezvredna modrost, ki nima nobene zveze s stvarnostjo današnjih dni. Združene države ameriške kljub Scanlonovim ugotovitvam in dokazom praznujejo svoj pomembni jubilej in tudi Anglija jim je poslala svoje čestitke . . .

B.C.

DRUGAČE ne more biti, ne sme biti: nekje je drugo življenje, kjerkoli; plemenitejše, večje, spoznanja polno življenje, nič podobno temu trudnemu, slepemu, zehajočemu umiranju, ki je zdaj naš delež! Jaz verujem v to drugo življenje — od kod drugače hrepenenje po njem, hrepenenje po smrti, po osvobojenju iz te žalostne ječe! In nikoli ni bilo to hrepenenje tako globoko in tako bolesti polno, kakor je zdaj, ob teh urah, ko vem, kako blizu mi je kolovoz in kako daleč so mi zvezde . . .

. . . In nazadnje nas bo vse Bog blagoslovil, nas vesele, kakor nas bo videl . . . Kaj tisto, kdaj in kam! . . . Vse to hrepenenje, ki gloje v srcu, prijatelj, je le hrepenenje po večnosti.

IVAN CANKAR

ŠKOF TORONTSKIH PRISELJENCEV

POROČALI SMO ŽE v majski številki, da je bil nečak pokojnega o. Bernarda, **dr. LOJZE AMBROŽIČ**, imenovan za pomožnega škofa torontskega ter kot prvi Slovenec postal član kanadskega episkopata. Škofovsko posvečenje je prejel na praznik vnebohoda, 27. maja, v torontski stolnici. Slovesnost se je vršila ob štirih popoldne ob navzočnosti petindvajset škofov rimskega in vzhodnega obreda, petsto duhovnikov in številne množice. Med duhovniki je bilo precej slovenskih duhovnikov iz Kanade in ZDA, med verniki pa tudi veliko slovenskih priseljencev velikega Toronta in okolice. Seveda so bili navzoči vsi škofovi bratje in sestre z družinami, čisto spredaj pri oltarju pa je sedela Ambrožičeva mama. Manjkal je oče, ki je že med pokojnimi. In pa seveda naš o. Bernard, ki je kot stric Ambrožičevega Lojzka tako pazljivo spremljal od semenišča do duhovništva ter v nadaljnih študijah.

Ob tej slovesnosti se je v torontski stolnici uveljavila mogočna slovenska pesem. Poleg rednih pevcev stolne prosimo, naj prošnji ne ostanejo gluhi. Ni vprašanje, zbora torontskih slovenskih župnij Marije Pomagaj in Čudodelne svetinje pod vodstvom Dušana Klemenčiča. Pevce je spremljal z orglami profesor Jože Osana. Takoj po uvodni pesmi v angleščini je zadonela mogočna Kimovčeva: "Ti si Peter-Skala". Slovenska pesem se je oglasila tudi med obhajilom: Engelhardtova "Ko bi jaz zvonček bil", Vodopivčeva "Nočni obisk" in pa Mavova "Ave, Jezus".

Posvečenje je vodil torontski nadškof Filip Pocock, soposvečevalca pa sta bila torontski pomožni škof Francis Allen in nekdanji Ambrožičev sošolec Francis McHugh, škof-misijonar.

Ganljiv je bil prizor, ko je novi škof šel k svoji materi, jo objel, pokrižal in ji kot prvi dal svoj škofovski blagoslov.

Po obhajilu je škof Ambrožič skupaj z nadškofom obšel stolnico in blagoslavljal vse navzoče. Za konec je zbranim tudi spregovoril: v jasnih in preprostih besedah je povedal nekaj misli in občutkov, ki so ga navdajali v trenutkih posvečenja.

Kasneje pri kosilu v bližnjem hotelu so se kot govorniki zvrstili pronuncij, nadškof in novoposvečeni škof. Nadškof je med svojim govorom omenil zanimivost iz lanske jeseni. Ko je na duhovniškem sestanku naznanil svojo namero, da bo zaprosil še za enega škofa-pomočnika, so številni duhovniki že čez pol ure čestitali — Lojzetu Ambrožiču. Lep dokaz priljubljenosti novega škofa in tudi dokaz, da je bil res izbran po volji in želji vseh.

Škof Ambrožič se je v svojem zahvalnem govoru dotaknil tudi svojih dveh domovin, Slovenije in Kanade. Omenil je med drugim, da smo Slovenci s škofom Slomškom pravzaprav orali ledino za ekumensko gibanje, ki danes zavzema tako pomembno mesto v življenju Cerkve. Nato je iz angleščine prešel v slovenščino in se iskreno zahvalil svoji materi za vse, kar mu je skupaj z očetom dala v življenju.

Za svoje škofovsko geslo si je novi škof izbral preprosti a globoki rek: **Jesus est Dominus — Jezus je Gospod!** Ne le ena zgodovinskih oseb nekje v preteklosti, ki danes nič ne pomeni. Je in mora biti tudi danes priznan kot Bog, Gospodar in Vladar sveta, katerega last je vse človeštvo. Služba Njemu je naša dolžnost in čast! Geslo "Jezus je Gospod" je najstarejša izpoved vere. Z njo so prvi kristjani izpovedovali vero v Jezusovo vstajenje in njegovo vesoljno vladarstvo.

Kaj zanimiv je tudi škofov grb, v katerem tudi ni pozabil svoje rodne domovine. Zlato polje ščita je razdeljeno z rdečim grškim križem, ki je začetnica Kristusovega imena v grškem jeziku. Rdeča barva pomeni Kristusovo človeško naravo, zlata pa njegovo božanstvo. Poleg čebeljega panja na sečišču obeh prečnic v sredini (predstavlja sv. Ambroža, zavetnika čebelarjev, v našem primeru verjetno patrona "Trnovčevega" rodu Ambrožičev; ima pa lahko ob mislih na pridnost in skupnost čebelje družine še globlji pomen), je škof upodobil lilijo sv. Alojzija, svojega krstnega patrona, in pa javorjev list, ki je simbol Kanade. Dodal pa je tudi dva lipova lista kot znamenje slovenstva. Lipa je slovensko drevo in lipov list v slovenski tradiciji naš narodni simbol.

Že nekaj dni po posvečenju, dne 30. maja, je prišel novi škof dr. Ambrožič med torontske Slovence. Zbrali so se z vseh strani na slovensko župnijo Brezmadežne v New Torontu, zapeli tradicionalne pete litanije Matere božje in zahvalno pesem ter prejeli po škofu evharistični blagoslov. Nato so v slovesno okrašeni farni dvorani novega škofa pozdravila razna slovenska društva in številne organizacije. Kanadski Slovenci se res ne morejo pritoževati, da tamkajšnja Cerkev nima posluha zanje — zdaj pa še z večjo gotovostjo lahko računajo na razumevanje cerkvenega vodstva za slovenske potrebe in probleme. Saj je škof vseh torontskih priseljencev izšel iz njihove srede, kakor je svoj čas z večino delil tudi usodo begunstva na poti iz domovine in po taboriščih.

Še mislim na našega o. Bernarda: če bi še živel med nami — kako ponosen bi bil na svojega nečaka-škofa! In ko bi gledal njegov grb ter čebelji panj v njem, bi se poredno namuzal ob spominu na svoj skromni panj in svojo "ajdovo njivo". . .

LETOS je dobila naša domovina spet kar lepo število **novomašnikov: 48** jih je ob koncu junija prejelo mašniško posvečenje. Na julijske nedelje se bodo po mnogih župnijah odigravali ganljivi prizori in iz korov bo zadonela tradicionalna pesem: Novi mašnik bod' pozdravljen. Bog je te fante izbral izmed ljudi, iz naših družin — zdaj jih zopet vrača kot duhovnike v službo ljudem. Pot ne bo lahka in vsi so potrebni naših molitev, da vztrajajo na njej. Gotovo so jih razmere, zlasti še pri vojakih, posebej utrdile v veri, saj so morali v teku let marsikaj pretrpeti zaradi svojega verskega prepričanja. A posvečenje je najbrž šele začetek pravih preizkušenj, ki bodo zahtevale trdnost in načelnost ter prinesle precej zapostavljanja in krivic samo zaradi izbranega poklica . . . Bog jim daj stanovitnosti!

O CERKVI V KOJSKEM smo napisali v potresnem poročilu zadnje številke, da je med cerkvami v Brdih sicer "najbolj prizadeta, je pa uporabna". Kasnejša poročila iz domovine so povedala, da je bilo tudi to svetišče prišteto med ostala, ki ne smejo imeti službe božje. Tako je ugotovila potresna komisija, ko si je ogledala škodo: kojska cerkvena stavba je preveč razmajana in nevarna za zbiranje vernikov.

SVETI OŽBOLT nad Zmincem stoji na lepi razgledni planoti nad Škofjo Loko. Cerkvica je iz šestnajstega stoletja, oltarni prostor je gotsko urejen, freske Kristusa in angelov je vtisnil umetnik Jernej iz Loke, oltar pa je izdelek umetnika Pavla Šubica. Domačini so se ravno spravili na obnovo cerkvice in so že postavili leseni opaž okrog zvonika vse do vrha; polovico strehe se je že bakrilo z novim leskom. V noči 14. maja pa je po škofjeloških hribih vihralo hudo neurje, med katerim je v zvonik Sv. Ožbolta udarila strela in zanetila požar. Plameni so uničili zvonikovo streho in leseno notranjost ter stolpno uro, vsi štirje zvonovi so zgrmeli v globino: trije so neuporabni, le eden je ostal nepoškodovan. Na srečo so gasilci s svojo požrtvovalnostjo oteli cerkev in je notranjost svetišča ostala nepoškodovana.

O ZAPOSLITVI razbiramo iz domačih listov takele želje: V prihodnjih petih letih naj bi v Sloveniji zaposlili kakih 154.000 ljudi. V teh številkah se skriva seveda tudi kakih 36.500 ljudi iz drugih republik. Vsako leto naj bi dobilo delo nekaj čez 31.000 delavcev. Za naše izseljence, ki se vračajo domov, bi bilo v gornji številki določenih nekako 3.000 delovnih mest letno . . .

Kako gre to v skladu z drugimi poročili in vabili izseljencev v domovino za stalno, si res ne znam razložiti. "Bi" v poročilu o delu, ki je vendar važen dejavnik v življenju, nič kaj ne vleče. Praksa zadnjih let kaže, da v največ primerih ostane glede dela pri "bi", dokler je v žepu vrnjenega izseljenca kaj tuje valute — ko te zmanjka, ne preostane drugo kot ponovni zagrenjeni odhod v zdomstvo . . .

V KOPRU so 14 maja proslavljali stoletnico ustanovitve slovenskega učiteljišča. Na pročelju koprske gimnazije so vzidali spominsko ploščo, razstavo v spomin jubileja pa so priredili v prostorih centralne knjižnice.

O JAMARJIH smo že zadnjič poročali, da so v Sloveniji zelo aktivni pri odkrivanju novih podzemnih krasot. Njihovo društvo v Gorjah pri Bledu je nedavno odkrilo 24 metrov globoko jamo v Kočevniku, hribu, ki se strmo dviga severno od vasice Krnica pri Gorjah. Kot povedo, ima jama dvorano, ki je dolga 960 metrov in široka do trideset metrov. Številnih stranskih rovov doslej še niso utegnili raziskati. Seveda se bodo počasi spravili tudi nanje.

DEVETDESET LET življenja je 29. maja praznoval starosta goriške duhovščine, **Msgr. Anton Rutar**, dolgoletni župnik v Pevmi. Rojen je bil v Drežnici pod Krnom in bil posvečen v duhovnika leta 1910. Začel je

MELBOURNSKI SLOVENCI !

V slučaju prometne nesreče se posvetujte z

LAWSON MOTOR BODY REPAIRS

za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

kot kaplan v Tolminu, nato je bil ekonom bogoslovnega semenišča, podravnatelj, knjižničar in pozneje profesor pastoralke. Mnogo je trpel pod fašisti, ki so ga za nekaj časa kot "nevarnega državi" tudi konfinirali v Monteleone di Spoleto. Med vojno je kot župnik v Pevmi mnogim rešil življenje in njegova zasluga je bila, da Pevma z Oslavjem ni bila požgana. Kot upokojenec živi v stolnem župnišču v Gorici. Kljub visokim letom je čil in zdrav ter še vedno budno zasleduje dogajanja v zamejstvu, za katerega je v dolgem življenju toliko storil. Priznan je tudi kot ustanovitelj Goriške Mohorjeve družbe, katere delo za ohranitev slovenstva v zamejstvu je neprecenljivo.

Msgr. Rutarju tudi avstralski Slovenci čestitamo k visokemu jubileju in mu želimo še dolgo vrsto zdravih let.

NAŠE ZAMEJSTVO Beneške Slovenije je dobilo končno svoje zadoščenje v navodilih videmskega nadškofa Alfreda Battistija, ki so izšla v uradnem glasilu "Rivista diocesana". Doslej so o rabi slovenskega jezika po cerkvah bila vselej dana le ustna dovoljenja in slovenski duhovniki so pretrpeli precej krivic v službi svojemu ljudstvu. Nadškof je zdaj pismeno potrdil rabo slovenskega bogoslužja in poziva furlanske duhovnike po župnijah, kjer se govori tudi slovensko, naj se učijo tudi tega jezika in z njim služijo vernikom. Škof daje vse priznanje našemu ljudstvu Slovenske Benečije, tamkajšnjim našim duhovnikom in stoletni zgodovini ter kulturi. Tako res lahko upamo, da bodo končno tudi slovenskim vernikom Beneške Slovenije nastopili lepši časi.

LETALIŠČE za turistični Portorož dograjujejo v Sečovljah. Vzletna steza bo imela 850 metrov dolžine. Na gradnjo turistično-poslovnega letališča pa se pripravljajo tudi v Turški vasi pri Slovenj Gradcu, kjer bodo lahko pristajala letala s 40 potniki.

TUDI NOTRANJSKA ima dobre cerkvene pevce. Dne 16. maja so se zbrali cerkveni zbori župnij cerkniške dekanije v podružni cerkvi sv. Volbenka v Zelšah. Vsak zbor je zapel zbranim vernikom pet pesmi in aplavz poslušalcev je dokazal, da so bile dobro podane. Ni šlo za kako tekmovanje med zbori, pač pa za priložnost, da se pevci med seboj spoznajo in drug od drugega kaj naučijo. Podružnico Zelše pa so izbrali zato, ker je ta cerkvica (pozidana je bila leta 1690) izredno akustična. Prav zato je bilo v njej že tudi več koncertov klasične glasbe.

LJUBLJANSKI nadškof in metropolit dr. Jožef Pogačnik je 16. maja ob priliki birme na Vrhniki vernikom v cerkvi izjavil: "Hud pritisk se izvaja name, da bi obsodil svojega prednika škofa Rožmana. Toda jaz prepuščam sodbo Bogu, ki je pokojnega Rožmana že sodil; in svetemu sedežu, ki je edini pristojen, da sodi škofom".

O teh zahtevah po obsodbi s strani slovenske Cerkve se je zadnji čas doma precej pisalo — zdaj je padla v javnost tudi nadškofova odločna beseda. Res čudno: po tridesetih letih se boje človeka, ki so ga že takrat do konca umazali in naredili za sovražnika lastnega naroda. Čuden strah pred človekom, ki že šestnajst let počiva v grobu . . .

Morda je vzrok strahu to, da se v Celovcu tiska tretji del Rožmanovega življenjepisa, ki obravnava s številnimi izjavami in dokumenti prav medvojno dobo? Resnica vedno boli, ko pride na dan — pa četudi po tridesetih letih . . .

Nadškof Pogačnik ima prav: sodil je Bog. V veri vemo, da pravično. Tudi to vemo, da se Rožman ob smrti ni prav nič bal božje sodbe, da je vsak dan molil za svoje preganjalce in je odpustil vsem, ki so ga na zemlji krivično sodili . . .

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

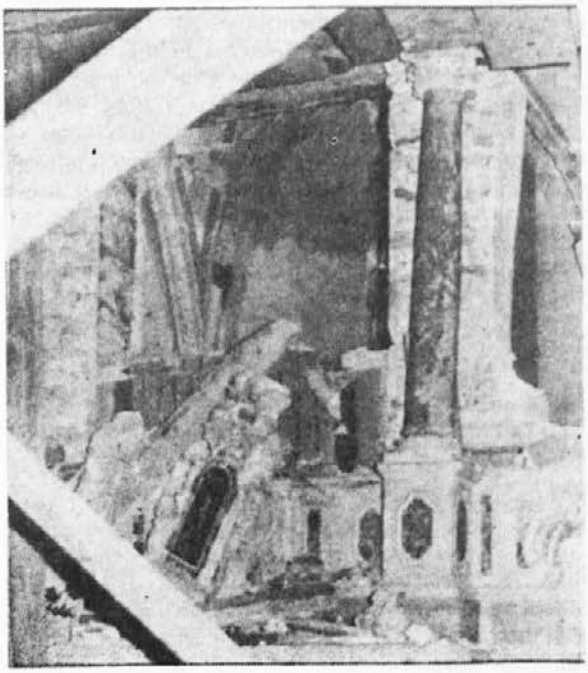

Še ena potresna slika: hudo poškodovan oltar cerkve v Breginjskem kotu. Takih cerkva je žal po Tolminskem veliko.

29. junija 1976

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.FM.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● O letošnjem žegnanju na prvo julijsko nedeljo ne morem poročati, ker je šele pred nami, Telovo pa smo že pustili za sabo. Nedelja 20. junija je bil po dolgih tednih res krasen dan za zimski čas: sončno in nič vetrovno, nebo brez oblačka — kot nalašč za procesijo. Pestrost je poživila kar čedna skupina mladine v narodnih nošah. Lahko pa bi bilo več beloobleèenih deklic za trosenje cvetja — zopet je ostalo precej košaric, ki so jih pripravile sestre, oziroma smo jih morali razdeliti ostalim otrokom. Škoda, da starši ne mislijo bolj na to! Drugo leto bomo morali s telefoniranjem posameznim družinam premostiti vrzel, če oznanilo v cerkvi ni dovolj. Potreben bo otrokom tudi pouk, kaj je procesija in zakaj trosijo cvetje. Prav ob takihle prilikah se vidi, kako malo verske vzgoje dobe nekateri otroci doma. Šola da malo ali pa prav nič — če se starši zanašajo samo nanjo in za otroka nimajo pravega časa, se naravno ne bo znal obnašati v cerkvi in še manj pri takihle slovesnostih kot je procesija.

Lepo in prav je, da se je pridružilo procesiji tudi ljudstvo in niso bili samo gledalci. Procesija ima pomen javno izpričati svojo vero in hoditi za Kristusom.

V procesiji smo spremljali Najsvetejše okrog cerkve, nato pa smo imeli na vrhu stopnišča pred glavnim vhodom blagoslov. Za kaj takega je naše pročelje res pripravno. Občutili smo pri naši preprosti slovesnosti vsaj malo tistega, kar nam je ostalo v spominih od doma. Danes v marsikateri fari na Slovenskem žal tega ne morejo več imeti.

● Šele teden po smrti smo slučajno zvedeli, da je 11. junija na svojem stanovanju v Fitzroyu nenadoma umrl rojak **ŠTEFAN FIŠER.** Imel je 62 let in je bil doma iz Slovenskega Primorja. Delal je dolga leta kot čistilec na glavni pošti. V Avstralijo se je priselil menda že leta 1933. Njegova pokojna mati in sestra sta pokopani v Milduri.

Hoteli smo urediti za njegov pogreb, pa je policija na srečo našla v Carltonu njegovega sina (pokojni je bil poročen z neko Italijanko, a nista živela skupaj), ki je obljubil sprejeti dolžnost pokopa. Tako mi vsaj za enkrat ni znano, kdaj in kam je bil pogreb, kakor tudi nimam ostalih osebnih podatkov pokojnega rojaka. Vsekakor ga priporočam v molitev vsem. Če bi kdo kaj več vedel o njem, bom hvaležen za sleherno sporočilo.

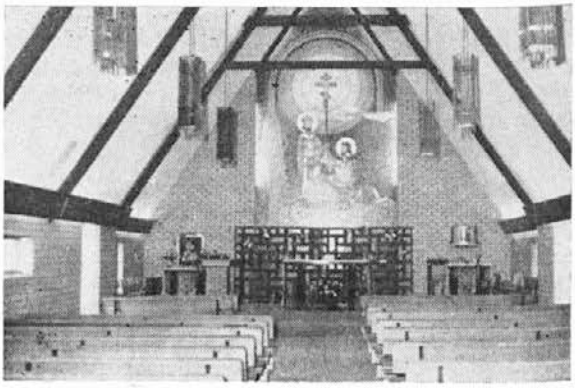

Pa recite, če naša cerkvica ni čedna?

● "Mamica" Baragovega doma, naša skrbna kuharica sestra Ema, je po desetih letih neumornega dela odšla za nekaj tednov na zasluženi odmor v domovino. Odpotovali sta skupno z Anžinovo Francko, ki predseduje Društvu sv. Eme. Želimo jima dobro in upamo, da se bosta kmalu zdravi in odpočiti spet prismejali med nas. Obe pogrešamo, sestro Emo v naši kuhinji seveda še prav posebno. Nadomešča jo gospa Golobova iz našega misijona v Adelaidi ter se ji na tem mestu iskreno zahvaljujemo, da je prišla med nas. Enako tudi naši pridni Julki, ki ima te tedne več skrbi in dela po Baragovem domu. Pa bomo s skupnimi močmi že nekako pretolkli. Da je le sestra Ema enkrat prišla na svoj zasluženi račun!

● Vesel sem, da je bilo tudi v naši cerkvi obhajanje na roko lepo sprejeto. Nekateri se žele držati starega načina, večina pa se je kar hitro zavzela za novi način. Posebnih težav ni bilo, le malo nerodnosti za začetek, kar pa bo čas zgladil in uredil. Spoštovanje do evharistije je ostalo in to je glavno.

● Poroko morem ta mesec omeniti eno: na soboto 19. junija je pred našim oltarjem **Janez Ovsenik** obljubil zvestobo svoji izbranki **Ani Čabraja.** Ženinov rojstni kraj so Poljce, krščen pa je bil v Begunjah na Gorenjskem, dočim je bila nevesta rojena in krščena v Novem selu v Bosni. Paru želimo obilo božjega žegna!

● Krsti so pa zadnji mesec tile: Družina Vinka **Vajda** in Kristine r. Levstik sta dobila prvorojenko **Kim Marijo.** H krstu sta jo prinesla dne 30. maja iz Doncaster East. — 6. Junija je bil krščen **Robert Steven:** osrečil je družino Jureta **Podnarja** in Vere r. Deme Deze, West Heidelberg. — **Heleno Marjanco** so prinesli iz St. Albansa 12. junija. Je novi prirastek družine Franka **Maverja** in Frančiške r. Lekan. — Dne 19. junija je bila

krščena **Zdenka**, prvorojenka družine Alojza **Rusa** in Ivanke r. Merčun, West Sunshine. — Na soboto 26. junija je krstna voda oblila prvorojenca družine Petra **Tomšiča** in Nadje r. Ličen, Glen Waverley: klicali ga bodo za **Pavla Franca.** — Naslednji dan pa je dobila pri krstu ime **Julie Ann** ljubka deklica, ki je novi prirastek družine Antona **Branspergerja** in Jožefine r. Paušič; prinesli so jo iz West Prestona.

Vsem družinam iskrene čestitke!

● **Potresna nabirka** našega verskega središča je našla med nami res dober odmev: zadnjič objavljena vsota se je do danes dvignila na **$2,257.50** in sem vsem dobrotnikom iz srca hvaležen. Nekateri, ki niso ravno bogati (med njimi tudi upokojenka), so dali kar sto in več dolarjev. Na lepo idejo je prišel rojak Marjan Maršič, ki je pobiral po tovarni in zbral med sodelavci (večinoma Slovenci) $93.00, končo pa dobil še od lastnika podjetja "Diekraft" ček za sto dolarjev. Taka požrtvovalnost zasluži posebno omembo in pohvalo.

Po vsem videzu darov še ni konec, četudi postajajo redkejši. Vsekakor bo vsak dar še vedno hvaležno sprejet.

● MLADINCI verskega središča so imeli svoj sestanek na nedeljo 20. junija, da so se pogovorili o nadljnem delu. Že četrto leto teče, kar smo s temi srečanji začeli — res bi ne bilo prav, da bi zdaj lepo vpeljana aktivnost zaspala. Lepo število na sestanku je pokazalo, da je volja še tu. Napravili so načrt za kaj raznoliko udejstvovanje (poleg plesa tudi odbojka in ostale igre, filmi in razgovori o slovenski kulturi in o raznih modernih problemih, skupni izlet od časa do časa in podobno . . .) Bog daj, da bi steklo in bi se pridružili skupini še drugi mladinci.

Kot že večkrat bi rad ponovno poudaril, da verskemu središču z MLADINCI ne gre za tekmovanje z nobeno skupino katerega koli društva. Mladini želimo dati nekaj več kot le zabavo in jim obenem vliti vsaj malo zavesti, da so slovenske krvi. Menim, da bo to v doglednem času v korist vsem društvom, saj bo enkrat ta mladina prevzemala vodstvo, da se bo začeto delo nadaljevalo. Samo ples in zabava je preplitvo poroštvo za ohranitev slovenstva.

Ta mladinska srečanja bodo kot doslej na vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Nekateri mladinci obiskujejo isti nedelji po deseti maši slovenski pouk, nato pa imajo pevsko vajo. Da staršem ne bo treba čakati in jih voziti domov na kosilo ter pripeljati nazaj, bodo lahko dobili kaj toplega v dvoranski kuhinji. Tega se bodo lahko poslužili tudi drugi mladinci, če bodo hoteli že takoj po maši ostati pri nas.

● Dne 25. junija je v bolnišnici v Footscrayu umrla gospa **ZOFIJA LIPIČ r. Jakin.** Dolga leta je živčno zelo trpela, ker je naravno občutila tudi vsa družina. Dva dni pred smrtjo jo je sin na povratku iz službe našel ležati nezavestno na tleh hodnika. Odpeljali so jo v bolnišnico, a ni bilo več pomoči.

Pokojna Zofija je bila rojena 16. fabruarja 1925 v vasi Cerovo, župnija Kojsko. Preko italijanskih taborišč je dospela v Avstralijo. Tu se je poročila z Ignacem Lipičem, doma iz Prekmurja. Družina je do nedavnega živela v St. Albansu.

Pogreb je bil v torek 29. junija iz kapele pogrebnega zavoda Nelson Bros., Footscray, na keilorsko pokopališče. Pokojnico priporočam v molitev, družini pa izrekam iskreno sožalje.

● Za **II. vseavstralski mladinski** koncert, ki ga bomo letos priredili v Sydneyu (na soboto 28. avgusta), je v Melbournu veliko zanimanje. Vse tako izgleda, da bo "z našega konca" nastopilo kar šest skupin. Upamo, da se bo tudi Sydney postavil in da se bo tema našima središčema pridružila še kaka manjša naselbina.

Vse, ki bi se želeli pridružiti našemu skupnemu potovanju v Sydney, prosimo, da se čimprej prijavijo. Prednost imajo seveda nastopajoči in njih družine, dobrodošli so pa tudi drugi, da napolnimo dva avtobusa. Cena bo sledeča: posamezniki ali prva oseba iz družine — 25 dolarjev; druga oseba iste družine — 20 dolarjev; tretja oseba družine — 15 dolarjev; četrta oseba ali naslednje — vsaka po 10 dolarjev. S to lestvico smo skušali olajšati stroške družinam, iz katerih bi se koncerta udeležilo več članov. Če bi stroškov slučajno ne krili, bomo kasneje prosili še za kak dolar ali dva od osebe, upamo pa, da ne bo potrebno.

Tistim, ki v Sydneyu nimate prijateljev ali znancev, bomo skušali mi poskrbeti prenočišče pri slovenskih družinah. Povedati pa nam morate to že ob prijavi za vožnjo z avtobusom, da ne bo nepotrebnih zmešnjav.

● Večerno mašo bomo imeli na petek 16. julija (praznik Karmelske Matere božje) in pa na prvi petek v avgustu (16. avgusta).

V Wodongi bo redna slovenska maša na tretjo julijsko nedeljo (18. julija) ob petih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega. Tamkajšnji rojaki naj spomnijo še druge, ki niso naročeni na MISLI.

MELBOURNSKI ROJAKI!

Ste že kdaj mislili,
da bi svojim otrokom nabavili
v pomoč pri šolskem pouku

THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT ENCYCLOPEDIA?

Pokličite rojakinjo DANILO ŠTOLFA
telefon 306 2664,
pa boste v domačem jeziku zvedeli
vse informacije ter po želji uredili nakup!

V času obiskanja...

CERKEV PETROVEGA PRIMATA
je tretje svetišče tega kraja. Od cerkve spomina pomnožitve kruhov in rib je oddaljeno komaj kakih deset minut hoda. Stoji na skali tik nad obalo Genezareškega jezera, spominja pa nas na drugi obilni ribji lov ter na Jezusovo srečanje z apostoli po vstajenju in še posebej na podelitev vrhovne oblasti apostolu Petru.

Kot beremo pri evangelistu Mateju (Mt 28, 5-10), je bilo apostolom naročeno, naj gredo v Galilejo. Najbrž so kar radi hoteli z ribarjenjem vsaj malo potešiti razočaranje velikega petka. Kot nam poroča v svojem evangeliju Janez (Jan 21, 1-14), so ribarili vso noč, pa nič ujeli. Nepoznani mož jim zakliče z obale, če imajo kaj jesti. Veli jim, naj vržejo mrežo na desno stran čolna — in res je bila v kratkem polna rib, da jo niso mogli niti izvleči. Janez v neznancu na obali prepozna vstalega Gospoda in ko to pove Petru, se ta vrže v vodo, da bi bil čim prej pri Njem. Ko pridejo do obale tudi ostali s čolnom in polno mrežo rib, presenečeni najdejo tam vstalega Kristusa, ob njem pa pripravljeno žerjavico, na njej ribo in zraven kruh (Prim. Jan 21, 1-14).

V istem zadnjem poglavju svojega evangelija Janez nadaljuje s poročilom, kako je potem prav tu vstali Kristus podelil Petru najvišjo oblast v Cerkvi ter s tem spolnil obljubo, ki jo je dal že v Cezareji Filipovi in o kateri beremo pri Mateju. Takrat je Petru povedal:

Ti si Peter — Skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. In dal ti bom ključe nebeškega kraljestva. In karkoli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih (Mt 16, 18-19).

Cerkev Petrovega primata na skalnati obali

Na tem kraju na obali pa je zdaj vstali Kristus Petra kot edinega od apostolov trikrat vprašal, če ga ljubi, prvič celo, če ga ljubi bolj kot ostali apostoli. Vsakič mu je prvak apostolov zatrdil svojo ljubezen, tretjič v iskreni žalosti, češ zakaj ga vendar že v tretje vprašuje, ko ga pozna in ve, da je ves njegov.

Jezus mu je na prva dva odgovora dejal:

Pasi moja jagnjeta (Jan 21, 15 in 16).

Na tretje zagotovilo ljubezni pa mu je odgovoril:

Pasi moje ovce (Jan 21, 17).

Potem je Petru tudi povedal, da bo umrl zanj mučeniške smrti:

Resnično, resnično povem ti: Ko si bil mlajši, si se opasoval sam in si hodil, kamor si hotel. Ko pa se postaraš, boš raztegnil svoje roke, in drugi te bo opasal in odvedel, kamor nočeš (Jan 21, 18).

Kot nam pove zgodovina krščanstva, je Peter kot prvi poglavar Cerkve dosegel palmo mučeništva v Rimu za časa krutega Neronovega preganjanja, ki se je pričelo leta 64. Bil je križan kakor Kristus, a po lastni želji z glavo navzdol.

Nič čudnega, da je bil skalnati kraj naših dogodkov ob jezeru že prvim kristjanom svet in so ga radi obiskovali. Mimogrede povedano, so Petrov dom, ki je stal nekako tri kilometre ob Et-Tabgha, že v prvem stoletju spremenili v hišo-kapelo. V razdejanjih poznejših preganjanj je seveda postal razvalina. Cerkev na kraju podelitve primata pa je zrastla z ostalima dvema, ki smo ju že omenili in opisali, po končanem preganjanju v letu 313. Perzijci (614) in Arabci (637) so jo razdejali z ostalima dvema. Toda na en ali drugi način je kristjanom uspelo, da so vsaj to cerkvico v 7-8 stoletju obnovili. O njej govore zgodovinski viri devetega stoletja.

Lokalno ime za kraj je bilo zelo verjetno "kraj žerjavice" (Prim. Jan. 21, 9). Cerkev pa se je imenovala "Dvanajst tronov" ali "Dvanajst apostolov", pa tudi "Mensa Christi" — Kristusova miza. Zadnje ime je svetišče dobilo po najvišjem delu skale, ki jo tla cerkve niso prekrila, ampak je bila vidna v prezbiteriju. Mimo te skale oz. cerkvice nad njo so proti obali vodile stopnice, katere omenja v svojem poročilu romarica Egerija (objavili smo ga v prejšnji številki). Poznejši viri govore o razvalinah svetišča, "posvečenem svetemu Petru". Pa je bila cerkvica proti pričakovanju kmalu zopet pozidana. Dočakala je prihod križarjev, ki so severno od nje postavili v obrambo malo trdnjavo. A ne za dolgo. Končni poraz križarske vojske leta 1187 je prinesel razdejanje tako trdnjavi kot tudi svetišču.

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . . " Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

Še enkrat so se vztrajni kristjani spravili na obnovo spominske cerkvice, saj nam poročila povedo, da je okrog leta 1260 zopet stala na znameniti skali. Žal jo že nekaj let kasneje najdemo ponovno v razvalinah: razdejali so jo Biberji leta 1265. Od takrat je ostal kraj opustošen prav do poskusov Ali el Daherja, ki je v 18. stoletju začel pokrajino oživljati in poljedelstvo dvigati s črpanjem vode. Krščanska tradicija o kraju pa vsa stoletja ni umrla, četudi do ponovne obnovitve svetišča ni prišlo vse do našega časa.

Od cerkve pomnožitve kruhov in rib se pride do cerkvice primata po cesti in preprosti strnpoti, pa tudi po bližnjici ob obali jezera. Obe pripeljeta do evkaliptusovega gaja, ki skriva zelo preprosto a kaj izrazito cerkvico. Zgradili so jo frančiškani leta 1934 iz črnega bazalta. Tako črnina kamna kot bele apnene črte med klesanimi kosi hočejo rustično zgradbo nekako vključiti v okolje narave. Kdor kraj obišče, bo priznal, da je to arhitektu uspelo; dobi pa obenem občutek, da je preprosta stavba začasna rešitev in je spominski kraj vreden večjega in lepšega svetišča.

Cerkvica stoji na skali tik nad obalo, ki je z malim zalivom še danes kaj pripravna za pristajanje ribiških čolnov. Razvaline križarskega obrambnega stolpa in takratne cerkve so še vidne. Na južni strani stoji tudi šest velikih kamnov — po mnenju arheologov ostanki prvotnih dvanajstih iz časov, ko je bilo svetišče imenovano "Dvanajst tronov" ali "Dvanajst apostolov".

Pri izkopavanjih in odkritjih ostankov prvotnega svetišča na tem kraju niso našli bogatih mozaikov, kot so jih pri razvalinah svetišča kraja pomnožitve kruhov in rib ali na pobočju "gore blagrov". Tu je romarje privlačila ribiška robatost in preprostost, živa skala, kjer so se apostoli na tako čudno preprosti način srečali z vstalim Zveličarjem, z njim jedli pečeno ribo in kruh ter je bila Petru podeljena oblast vodstva. To skalo — Menso Christi — varujejo danes stene našega skromnega svetišča: njen najvišji del je viden v prezbiteriju tudi danes — kot je bil po poročilih viden v prvi cerkvici.

PRED skoraj 25-imi leti smo obhajali Slovenci v Perthu prvo slovensko službo božjo. Zbrali smo se v St. Peter's cerkvi v East Perthu. Nadaljevali smo še po drugih mestih W.A., zlasti v Northamu in Kalgoorlie. V Perthu smo se nato stalno shajali v Osborne Parku, kamor se je priselila tudi milostna podoba Marije Pomočnice z Brezij. Ko je naš očetovski prijatelj, zdaj že pokojni Msgr. Langmead prevzel župnijo Luderville, smo se z Marijino podobo vred prestavili tja. Marijina cerkev je bila lepa, a za nas preobširna in smo se v njej skoraj zgubili. Zato smo kar radi sprejeli monsignorjevo ponudbo lesene podružnične cerkve sv. Križa (Tower Street). Cerkvica se nam je zdela zelo pripravna, dokler niso začeli graditi široke avtoceste, ki deloma zapira dostop in parkiranje pri cerkvi.

Zdaj nam je Fr. Gavern na pobudo svojih slovenskih faranov ponudil farno cerkev v Glandeloghu, ki je posvečena sv. Bernardki Lurški. Tako smemo biti uverjeni, da se je naša Brezjanska Marija kar rada preselila in udomačila na novem mestu, ko smo jo ustoličili pri našem prvem slovenskem bogoslužju v Glandeloghu. To je bilo na sredopostno nedeljo, 28. marca letos.

Tako smo zdaj v Perthu Slovenci že v peti nam dobrohotno izposojeni cerkvi. Svetišče je za naše število kar primerno. Le skrbimo, da bo z vernimi Slovenci napolnjeno ob vsakem misijonskem obisku domačega duhovnika!

*

O pokojnem Ivanu Škrlju so MISLI z zamudo že pisale, enako je zadnja **Matica mrtvih** dodala iz W.A. imena Angele Gruntar ter Julke in Alojza Ahačevčič. Na letošnjem obisku v Zapadni Avstraliji pa sem zvedel kar preveč žalostnih novic. Najbolje me je prizadela smrt gospe EMILIJE IVANČIČ, r. Zupančič, ki je bila doma iz Kočevja. V Boulderju na Goldfields sta z možem Lojzetom oskrbovala nekak hostel za samce, kjer so se radi mudili tudi naši rojaki in kjer sem bil vedno gostoljubno sprejet. Dika in svetinja doma je bila slika Marije Pomagaj z Brezij.

Gospo Emilijo je dalje časa mučila sladkorna bolezen, ki je končno povzročila tudi oslepelost in delno možgansko kap. Lani se je bolezen poostrila in 28. novembra je v bolnišnici izdihnila svojo blago dušo, stara

Pokojna EMILIJA IVANČIČ

IZ MOJE POPOTNE TORBE

Dr. IVAN MIKULA

le 60 let. Zemeljske ostanke so prepeljali v Perth, kjer živi sin Bojan z družino.

Iskreno sožalje zlasti možu Lojzetu, ki je doma iz Kanala, je pa svojo mladost preživel v Ljutomeru. Gospod "Žiži", kot ga vsi kličejo, se bo zdaj kot upokojenec preselil v Perth, da bo bliže sinu in pokojni ženi. Tam bo lahko še več časa posvetil svoji izvrstno urejeni zbirki znamk, saj je znan filatelist.

JOHN MENZINGER je bil nad deset let v Tasmaniji, zadnja tri leta pa je kopal boksit v Mambali, W.A. Kot sem zvedel od taksista Jožeta Butala, se je pokojnik v začetku novembra (1975) odpeljal proti Perthu, da bi se šel zdravit. Policija ga je našla v avtu ob robu ceste težko obolelega. Prepeljali so ga v Perth (Sir Charles Hospital), kjer je tri dni kasneje umrl za pljučnim rakom. Krsto z njegovimi ostanki so v januarju prepeljani zračno v njegovo rojstno mesto Maribor, kjer je bil pokopan v domači zemlji.

Pokojnik je bil star kakih štirideset let. Žal podrobnejših podatkov in datumov o njem nisem mogel dobiti. R.I.P.

Zanimiva je življenjska zgodba pokojnega JOŽEFA ZORZUTA. Rojen je bil 1895 na samega novega leta dan v Vipovžah v Goriških Brdih. Tam so mu tekla mlada leta ob okopavanju vinogradov, trgatvi, toplem poletju in mili zimi. Devetnajstleten je bil potrjen in je štiri leta služil cesarja na več frontah, kjer je pretrpel dosti pomanjkanja in celjenja ran po lazaretih. Ko je vojna končala, si je v domačem kraju izbral za življenjsko družico briško Veroniko Strehar, ki mu je rodila pet otrok. Da bi si izboljšal položaj pod pritiskom fašistične Italije, je hotel zase in za družino poiskati srečo. Dvaintridesetletni Jože je vzel bridko slovo od mlade žene in otročičev, ter se pogumno podal v Avstralijo.

Tu pa mu kot gozdarju in potem kot rudarju na Goldfields sreča ni bila mila. Domotožje ga je priga-

njalo domov, a ga je bilo sram vrniti se v Goriška Brda praznih rok. Tako ga je zajela druga svetovna vojna in kot italijanski podanik je moral v taborišče. Ob koncu vojne pa se je zopet zagnal v zlate rudnike. V teku let so se priselili v Avstralijo trije otroci: Rudi, Oskar in Mercedes. Tudi žena je poskusila, a Veronika se je morala zaradi klime po dveh letih vrniti domov. Lani so jo vsi trije otroci obiskali s svojimi družinami.

Ostareli Jože se je še nadalje trudil, da bi mu zasijala zaželjena vabljiva sreča, ki pa je bila zanj prava varljivka. V pustinski Gwaliji-Leonori je tolkel skale, da bi se zasvetilo zlato, pobiral in pral pesek, pa več zaslužil s prekupčevanjem starega železa ter steklenic kot pa z zlatom. Upravljal je tudi skromen hostel za brezdomce. Le sreča ni hotela pod streho. Namesto nje je s starostjo prišla bolezen — tik pred namero vrniti se v ljubljeno a tako daljno domovino.

V Gwaliji-Leonori ni stalnega duhovnika. Le prilično pride tja iz Kalgoorlie kaplan za kako nedeljsko mašo ali za večje praznike, pa za prvo obhajilo otrok, ki jih v šolskih počitnicah pripravljajo takoimenomane "Bush-sisters". Prav lani avgusta, ko je Zorzutov oče osamljen trpel v bolnišnici, se je tam mudil duhovnik. Previdel ga je z zakramenti za umirajoče in dvakrat pokrepčal s sveto popotnico.

Sin Rudi se je ravno vrnil z družino iz Evrope, ko ga najde brzojav, da je oče zelo slaboten. Odpravil se je z družino na 400 milj dolgo pot. Oče jih je prepoznal in z obličjem ter kretnjami izražal svoje zadovoljstvo nad obiskom. Še isti večer sta mu Rudi in snaha Marija zatisnila trudne oči. Bilo je 26. avgusta 1975. Jožeta so zagrebli v rdeči, vroči tuji zemlji, kjer je iskal življenjsko srečo s hrepenenjem po družini in domovini v srcu. Te res ni našel, a Bog je končno nagradil osamljenca z večno srečo nebeške domovine. R.I.P.

JURIJ DOLENC, od vseh nazvan Žorž, je bil leta 1942 sicer rojen v Hrvatskem Zagorju, a vojsko je služil s slovenskimi fanti in se tudi kasneje tako pridružil Slovencem, da je tekoče govoril naš jezik. Mnogi smo mislili, da se le za šalo imenuje Hrvata. V Avstralijo je dospel leta 1970. Bil je zadovoljen "border" pri Emiliji in Lojzetu Ivančič v Boulderju, kjer je dobil tudi dosti slovenskega čtiva. Zlasti Mohorjevke je rad prebiral.

Letos 6. januarja je odletel v Perth in se od tam z avtobusom odpravil na Mount Newman, kjer so obsežni železni rudniki, 200 milj južno od Port Headlanda. Tam se je 11. januarja nastanil v motelu, kjer je shranil svojo prtljago. Teden kasneje pa ga je našla policija v Creeku z rabito glavo mrtvega ter oropanega za tisoč dolarjev, ki jih je dvignil na banki v Boulderju. Morilca niso našli, kakor tudi okolnosti umora še niso pojasnjene. "Žorž" je našel zadnje počivališče v Newmanu, kjer bo čakal vstajenja. R.I.P.

Na god sv. Antona Puščavnika, točno na svoj rojstni dan, je v Royal Perth Hospitalu po daljši težki bolezni preminul 56-letni rojak ANTON KOMELJ, doma iz Bilj pri Gorici. Vsi smo mirnega in tihega Tonija zelo cenili, kar je spričala tudi obilna udeležba pri pogrebni maši v cerkvi na Highgate ter na pokopališču v Carracatti. Pokojni Toni je pred dvema letoma utrpel težke poškodbe na delu, ko bi ga stroj skoraj strl. Opomogel si je, čeprav ni mogel več delati. Ko ga je potem napadla notranja bolezen, ni imel več potrebnega odpora. Lepo pripravljen s tolažili svete vere je izdihnil blago dušo v krogu svojih domačih, s katerimi je bil tako tesno povezan tudi v istem domu. Vsem iskreno sožalje! Blagopokojni Toni, uživaj večni raj!

Sydneyski rojaki so prisrčno vabljeni na svečano **KULTURNO PRIREDITEV,**

ki bo v **SOBOTO 17. JULIJA ob 6.30 p.m. v STRATHFIELD TOWN HALL.**

SPORED bo posvečen stoti obletnici rojstva IVANA CANKARJA:

1. CVETKO GOLAR: "VDOVA ROŠLINKA" — komedija v treh dejanjih.
2. CANKARJEV RECITAL — nastop dramske skupine
3. MLADINA — IVANU CANKARJU — nastop slovenske mladine
4. NASTOP MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA — g. Ludvik Klakočer (pevovodja)
5. NASTOP KVINTETA "MAVRICA" in še nekaj drugih mladinskih glasbenih točk.

Med odmorom bo čajanka.

VSTOPNINA: Odrasli $2.50, otroci $0.50.

Dragi sydneyski rojaki, ne zamudite te edinstvene kulturne manifestacije! Dramska skupina Slovenskega Društva Sydney Vam s komedijo "VDOVA ROŠLINKA" obljublja dve urici vedrega smeha. Dobrodošli tudi rojaki iz drugih mest!

Vljudno Vas vabi DRAMSKA SKUPINA S.D.S.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

●

SLUŽBE BOŽJE v Merrylandsu so vsako soboto ob 7. uri zvečer (velja za nedeljsko mašo) in ob nedeljah ob 9.30 (zborovo petje) ter ob 11. uri dopoldan. Poleg tega bo sv. maša tudi na prvi petek, 6. avgusta, ob 7. zvečer. Spoved lahko opravite pred vsako službo božjo. Pridite vsaj dvajset minut preje!

DRUGI KRAJI pridejo na vrsto: CANBERRA 18. julija ob 6. zvečer v Garranu-u, nato pa zopet 15. avgusta (vsako tretjo nedeljo v mesecu). WOLLONGONG 8. avgusta, 12. septembra, ob 5. uri popoldan v Vila Maria kapeli (vsako drugo nedeljo v mesecu). BRISBANE bo imel slovensko službo božjo v nedeljo 22. avgusta ob 11.30 v South Brisbane, NEWCASTLE pa en teden pozneje (29. avgusta) ob 6. zvečer v Hamiltonu.

PRVO SV. OBHAJILO bomo imeli v Merrylandsu v nedeljo 15. avgusta ob 9.30 dopoldan; ta dan je tudi praznik Marijinega vnebovzetja. Enaindvajset dečkov in deklic se pripravlja na srečni dogodek, ko bodo Jezusa prvič prejeli v svoje srce. Starše teh in preteklih prvoobhajancev v naši cerkvi lepo prosim, naj poskrbe, da bo otrok pogosto prihajal k sv. spovedi in obhajilu. Dober zgled pri tem še največ napravi. Prvoobhajancev pa se spomnimo v naših molitvah, da bi v življenju ne stradali "Kruha življenja", ampak se pogosto z njim krepčali.

DRUŠTVO SV. ANE vas prijazno vabi na DRUŽABNO PRIREDITEV v Masonic Hall, McFarlane & Pitt Strets, Merrylands, v soboto 7. avgusta ob 6. uri zvečer. Igrali bodo fantje kvinteta "Mavrica". To je prva prireditev našega mladega društva; upamo, da jih bo še dosti sledilo. Podprimo jih pri njihovem trudu s tem, da se bomo prireditve udeležili v lepem številu. Matere so naprošene za pecivo.

II. VSEAVSTRALSKI MLADINSKI KONCERT, ki je združen z natečajem, bo letos pri nas v Sydneyu. Vršil se bo v soboto 28. avgusta 1976 ob 7. uri zvečer v prezbiterijanski dvorani v Merrylandsu. Že sedaj kličemo dobrodošlico vsem udeležencem, posebno onim od daleč: iz Melbourna, Geelonga, Brisbana, Adelaide... Navodila najdete v junijski številki na strani 175, pa tudi v julijski jih boste verjetno našli. (Stran 215!)

MARIJANSKI KONGRES prireja sydneyska nadškofija od 5. do 19. septembra. Med drugimi stvarmi je na programu tudi razstava umetniških podob Matere božje raznih skupin novonaseljencev. Razstavljene bodo med kongresom v stolni kripti. Kardinal Freeman, ki je sklical kongres, je povabil več odličnih gostov iz Evrope. Namen kongresa pa ni učeno razpravljanje o Materi božji, ampak poživitev pobožnosti njej na čast. Kardinal priporoča, naj bi vsi škofljani vsak dan molili znano molitev "Spomni se . . ." za uspeh kongresa. Novonaseljenci smo posebej vabljeni na službo božjo v stolnici 12. septembra ob 2.30 popoldne. Želi, da pridejo tudi narodne noše. Rezervirajmo si torej ta dan in pokažimo, da je naš narod eden med prvimi z ozirom na češčenje Matere božje.

POTRESNI SKLAD pri našem centru je dosegel vsoto $1522. S tem bomo pomagali v prvi vrsti cerkvam v domovini, ki so utrpele škodo v zadnjem potresu. V tej vsoti so vključeni posamezni darovi rojakov, darovi dveh cerkvenih nabirk v Merrylandsu in dobiček družabne prireditve 5. junija v Merrylands Masonic Hall. Vsem, ki so pripomogli, iskren Bog plačaj!

NOVI GROBOVI. Dne 25. maja 1976 je smrt zopet potrkala na slovenska vrata. V Mona Vale bolnici je preminul DANIEL SINIGOJ, ki je živel v Warriewoodu. Pokojnik je bil rojen v Dornberku pri Vipavi 24. januarja 1900. Leta 1938. se je v Tomaju poročil z Albino r. Lutman. Družina je prišla v Avstralijo 1950. Poleg žene zapušča tudi dva sina in dve hčeri, na Občinah enega brata in eno sestro v Sovodnjah. Družina je po prihodu v Avstralijo najprej živela v taborišču v Choolori. Pozneje so kupili farmo v Warriewoodu in se preživljali s pridelovanjem zelenjave. Pokojnik je bolehal od zanje operacije na očeh pred nekaj leti. Še dan pred smrtjo, 24. maja, je delal na vrtu za hišo. Popoldan je tožil, da se počuti slabo, po večerji pa legel zaradi slabosti. Kmalu nato je izgubil zavest; prepeljali so ga v bolnico, kjer je naslednje jutro preminul. Pogrebna maša je bila opravljena v Mona Vale v petek po vnebohodu, 28. maja, nato pa

smo ga spremili na tamkajšnje pokopališče. Pokojnikovi ženi in otrokom ter sorodnikom naše iskreno sožalje. Spomnimo se ga v molitvi!

Dne 27. maja 1976, prav na Vnebohod, pa je v zgodnjih jutranjih urah preminula komaj 38-letna družinska mati treh otrok, FRANČIŠKA BROŽIČ, roj. Prell. Po rodu je bila iz Popovca, kjer je bila rojena 23. 8. 1938. Poročena je bila s Friderikom Brožič iz Gornjega Zemona pri Ilirski Bistrici. Poleg moža zapušča tri nedorasle otroke, v Nemčiji pa mater (ki je prišla na pogreb hčerke) in enega brata. Slovenska pogrebna maša je bila opravljena v novi cerkvi v Smithfieldu v četrtek 3. junija. K večnemu počitku smo jo spremili na pokopališče v Liverpool. Možu in otrokom naše sožalje. Spomnimo se jih v molitvi in jim skušajmo pomagati z dobrimi deli!

Še nekaj podatkov o smrti že v pretekli številki omenjenega ANDREJA CIZERLE. Rojen je bil 1897 v Hrastniku. V Avstralijo je prišel na irski ladji "Dondal Bay" leta 1949. Po poklicu je bil kuhar, zadnja leta pred upokojitvijo pa je bil zaposlen v Sydneyu na glavni pošti. Živel je z ženo avstrijskega porekla v Cabramatta in preminul v Liverpool bolnici 13. aprila 1976. — R.I.P.

JUBILEJI prihajajo kar hitro eden za drugim, ko se enkrat začno. Petindvajsetletnico izhajanja praznujejo MISLI. Zelo primerno, da damo listu kot jubilejni dar čimveč novih naročnikov. Če poznate rojaka, ki lista še nima, mu ga pokažite in priporočite, da si ga naroči. Saj je list naš slovenski. Čimveč naročnikov ima, tembolj bo svojo vlogo izvrševal in nas družil med seboj, raztresene po neizmernem avstralskem kontinentu. Morda imate znanca, ki živi osamljen, daleč od ostalih rojakov. Takemu bo list še posebej dobrodošel in bo to morda zanj edini stik s slovenskim jezikom in ostalimi rojaki. Bodimo širitelji dobrega tiska! Kot že dostikrat omenjeno, naj še tu ponovim, da lahko poravnate naročnino ali list naročite tudi v Merrylandsu. — S srebrnim jubilejem MISLI pa sovpada tudi 25-letnica slovenskega dušnega pastirstva v Sydneyu in Avstraliji. Prva slovenska duhovnika sta prišla v Sydney pred 25. leti. To sta bila p. Klavdij Okorn in p. Beno Korbič, oba frančiškana. Prve slovenske službe božje so bile v hostelih v Villawoodu, Blacktownu in St. Mary's. Imel jih je p. Beno, enkrat na mesec pa je šel tudi v Wollongong. P. Klavdij je potoval. Največ se je zadrževal v Greta-kampu pri Maitlandu. Delal pa je tudi dušnopastirske obiske Slovencev v Brisbanu, Bonegilli, Melbournu in Adelaidi. Da bi Slovence povezala, sta patra začela izdajati MISLI. V začetku je bil list samo razmnoženina. Pozneje ga je pok. p. Rudolf Pivko, ki je nadaljeval njuno delo, začel izdajati v pravem tisku. — V teku jubilejnega leta se bomo še pomudili pri tem.

KAMPANJO za zbiranje darov za "Ambrožičev dom" in za nakup zemljišča za cerkvijo smo začeli z junijskim "Rafaelom". Idealno si zamišljamo: če bi vsak rojak daroval vsaj petdeset ali več dolarjev, bi posojila od banke sploh ne potrebovali in bi si prihranili lepe tisočake, ker bi ne plačevali obresti. Zato vse rojake lepo prosimo naj prošnji ne ostanejo gluhi. Ni vprašanje, ali bom Dom na stara leta potreboval tudi jaz. Gotovo je, da jih bo med nami dosti, ki ga bodo potrebovali. Storimo dobro delo zanje, saj so naše krvi!

Družina Albine Sinigoj, Warriewood, se iskreno zahvaljuje vsem rojakom, ki so ji v dneh žalosti ob izgubi moža in očeta DANIELA SINIGOJ tako prijazno stali ob strani, jim izrazili sožalje, darovali cvetje ter se udeležili pogrebne maše in pogreba. Bog plačaj vsem!

Prav tako se zahvaljuje družina Friderika Brožič iz Smithfielda vsem za številne ljubeznivosti ob smrti in pogrebu žene in matere FRANČIŠKE BROŽIČ. Iskrena hvala!

P. VALERIJAN

DRUŠTVO SV. ANE,
Merrylands,
vas prijazno vabi na prvo

DRUŽABNO PRIREDITEV

ki bo v Masonic Hall,
vogal McFarlane in Pitt Streets, Merrylands
v soboto 7. avgusta 1976, ob 6. uri zvečer.
Muziko ima na skrbi ansambel "MAVRICA".
Obeta se nam lep večer.
Pričakujemo vas! — — Dobrodošli!
Članice

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.

Holy Family Slovene Mission
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007

Telefon: 46-5733.

Prav žal mi je, da odmevov spet ni. Vse tako izgleda, da bodo postali dvomesečni ali priložnostni odmev, kar je daleč od urednikove želje in najbrž tudi želje bralcev. Vseeno — upajmo! — Urednik.

Kaj pravite

OBHAJILO NA ROKO

". . . Spet nekaj novega: zdaj je začela Cerkev obhajilo dajati na roko. Kje je spoštovanje, ki smo ga imeli do Rešnjega Telesa doslej? Vsaj v Cerkvi, ki je skoraj dvatisočletna ustanova, bi nam prizanesli s tolikimi spremembami. Same novotarije, ki jih včasih nismo poznali: vse je bilo mirno in ustaljeno. Zdaj se pa kar več ne znajdem, saj za mnogo sprememb ne vem vzroka in namena . . ." (Iz pisma naročnika)

PRAV GOTOVO ima Cerkev za sleherno spremembo globok razlog in dober namen nekaj izboljšati, približati modernemu verniku. Zavedati se moramo, da Cerkev kljub svoji dvatisočletni starosti ni muzejski predmet, ki ga le občudujemo. Cerkev je del življenja, četudi njene resnice ostanejo vedno iste. Kot taka nujno mora skozi obnove in prenove, kakor pač zahteva čas. Naloga cerkvenih zborov je prav ta, da na nov način približajo božji nauk času in novim potrebam.

Živimo v vsakdanjem dogajanju, ki prinaša vedno nekaj novega. Pa na to smo se v življenju že nekako navadili. Le mimogrede nas še vznemiri, če so se cene čez noč spremenile; če so v bližini nas porušili staro stavbo, na katero smo bili vajeni dolga leta; če se je spremenil zakon o prometu in podobno.

Res pa je, da nas veliko bolj motijo spremembe, ki jih zadnja leta doživljamo v cerkvi. Pozabljamo, da smo v pokoncilskom času, ki vedno prinese precej novega. Kar sapo nam je zaprlo — vsaj nekaterim —, ko smo prvič sodelovali pri maši v domačem jeziku. Navajeni smo bili, da je duhovnik tiho molil v svoji latinščini — pa še obrnjen k oltarju, s hrbtom proti nam. Mi smo pri tem poslušali lepo petje, ki je odmevalo s kora, in mirno molili iz knjižice ali na rožni venec. Zdaj pa nas duhovnik kar naprej "moti" z molitvami, pri katerih naj sodelujemo . . . Vzelo je časa, da smo razumeli, kaj hoče Cerkev: del maše naj bi bili, ne le gledalci. Počasi smo se navadili in danes nam je všeč tako. Naša maša je gotovo bolj doživeta.

Tudi se nismo mogli navaditi, ko smo pričeli prejemati obhajilo stoje. Nekaterim se je zdelo celo nedostojno. Od mladega so bili vajeni poklekati k obhajilni mizi — le poklek naj bi zanje izražal spoštovanje do Najsvetejšega. In vendar: pri poslušanju evangelija smo tudi prej stoje pokazali svojo vernost in vdanost božji besedi. Vzhodna Cerkev pokleka sploh ne pozna, ampak samo priklon, pa nima malo spoštovanja do evharistije ali križa. — Po gotovem času nas stoječa drža več ne moti pri prejemanju obhajila: praktična je in tudi spoštovanje do Najsvetejšega smo kljub nje ohranili.

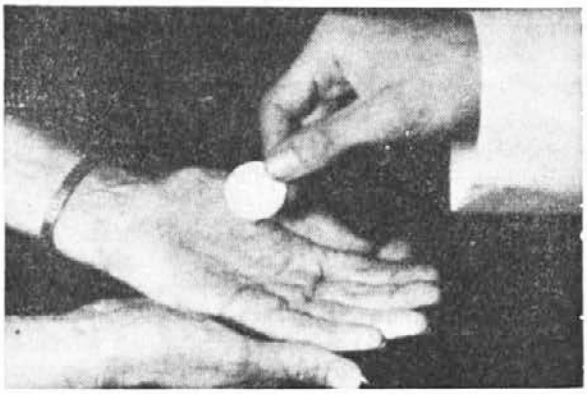

Toda tu je spet druga "novotarija" — obhajanje na roko. S piscem gornjega pisma bi mnogi najbrž raje rekli: "Pustite nas vendar že pri miru! Vsaj v cerkvi nas ne motite s samimi spremembami! . . ." Verjetno ta novost moti predvsem starejše.

Naj povem najprej, da je avstralska Cerkev pravzaprav v zamudi. V Evropi, tudi v Sloveniji, so obhajanje na roko sprejeli že pred nekaj leti. Končno pa to sploh ni "novost" v Cerkvi. Apostoli so pri zadnji večerji, ki je bila prva maša, darovana po samem Jezusu, sprejeli od Njega prvo obhajilo gotovo na roko. Ta način je ostal v praksi med prvimi kristjani in naprej v Cerkvi prav do devetega stoletja, če ne marsikje dalje. Cerkev je kasneje uvedla obhajanje na jezik iz praktičnih razlogov, verjetno pa tudi zato, ker so mnogi — premalo poučeni — kazali do Najsvetejšega premalo spoštovanja.

Vsak koncil prinese med kristjane novo zrelost in poglobitev. Zato tudi današnja Cerkev računa z zrelimi in odgovornimi kristjani — daje jim možnost sprejeti obhajilo po načinu prvih kristjanov. Hoče prav obratno, kar nekateri pohujšljivo vidijo v tem obhajilu na roko: **hoče, da božji Kruh prejemamo bolj zavestno, še**

v večji veri in spoštovanju do Tistega, ki ga držimo v roki in sami nesemo v usta kot hrano za našo dušo.

Nekateri mislijo, da človekova roka ni nikoli dovolj lepa in čista, da bi sprejela Boga. Ti naj razmislijo naslednje:

Tvoja roka je zgarana, izmučena od dnevnega dela, njena koža je hrapava in ima morda celo žulje . . . Prav zato je v božjih in človeških očeh vredna vsega spoštovanja — vredna tudi, da Bog počiva na njej. In roka matere — kako je lepa, čeprav je zdelana! Tolikokrat si z njo pobožala svojega otroka in prav v tej roki se je otrok počutil zares varen. Zakaj bi ne bila ta roka vredna, da v njej počiva za skromni trenutek tudi Kristusovo Telo?

Sicer pa: mar ni jezik navadno najbolj umazan? Zaradi tolikih besed, ki žalijo in bolijo. Koliko umazanije prinašamo v svet okrog sebe s svojim jezikom . . .

Ob teh kratkih mislih bomo verjetno lažje razumeli in sprejeli to zadnjo "novotarijo" in jo kot zreli kristjani radi uporabljali. Gotovo zahteva od nas še večje spoštovanje kot stari način obhajanja.

Naj tu povem, da novega načina Cerkev ne vsiljuje nikomur, ampak le priporoča — priporoča pa prav zato, **kar nas hoče na lep način spomniti, naj bomo zreli in globoki v svoji veri.**

Za konec še praktični pripomoček: Za obhajanje na roko vedno nastavimo odprto dlan leve roke v višini prsi. Desno dlan držimo pod levico. Ko z "Amen" izpovemo svojo vero v božjo pričujočnost pod podobo Kruha, prejmemo hostijo na levo dlan. Nato se — na mestu — s palcem in kazalcem desne roke mirno in spoštljivo obhajamo. Če bi na levi dlani ali na prstih ostal kak viden drobec, ga prav tako zaužijemo.

P. LOVRENC

DRUGI MLADINSKI KONCERT

MLADIM muzikantom in pevcem, udeležencem lanskega PRVEGA VSEAVSTRALSKEGA MLADINSKEGA KONCERTA v Melbournu, ne bi bilo treba razlagati, kaj ta koncert predstavlja, komu je namenjen in zakaj ga organiziramo. Pa mi menda ne boste zamerili, da za tiste, ki tega ne vedo, tokrat zopet naglasim: Koncert je namenjen slovenskim mladincem, ki igrajo v ansamblu, ali pa pojejo v zboru ali kot solisti, s spremljavo ali brez spremljave. Koncertu bi lahko rekli: Pokaži, kaj znaš! Vendar je več kot to: kot vsakoletna prireditev naj bi povezal vas mlade, da bi se med seboj spoznali, postali prijatelji. Slovenska pesem in glasba moreta utrditi to vez med vami.

Da bo značaj koncertov res vseavstralski tudi za poslušalce, bomo letos predstavili pesem slovenske mladine SYDNEYSKIM rojakom. Zdi se tudi, da bo čas bolj primeren kot lanski: za letos smo izbrali 28. AVGUST, na začetku septembrskih šolskih počitnic.

Koncert ostane obenem natečaj. Najboljša skupina bo dobila dva pokala: enega zase, drugega prenosnega. Zadnjega od lanskega I. Koncerta s ponosom hrani mladinski orkester DRAVA iz Melbourna. Kdo ga bo dobil letos? Pevci-solisti bodo nastopili v svoji kategoriji in prvak dobi prav tako lastni pokal. Lani ga je prejela Suzana Pekol iz Brisbana.

Razsodnike bomo zopet izbrali med rojaki in drugimi narodnostmi, da bomo tako ohranili nepristranost pri presoji kvalitete nastopov. Kot lani bodo tudi letos ocenjevali vsak nastop iz osmih vidikov (1. Phrasing, 2. Expression, 3. Balance, 4. Dynamics, 5. Tempo, 6. Technique, 7. Choice in 8. Presentation), od katerih je vsak vreden deset točk, zadnji pa trideset. Vsak razsodnik torej lahko prisodi največ 100 točk. Kdor nastopajočih nabere največ točk, je zmagovalec.

Zdaj pa, fantje in dekleta, še je časa za pripravo! Pridno vadite!

Prijavljenci naj upoštevajo tale navodila:

1. Skupina mora imeti svoje ime.

2. Povprečna starost nastopajočih ne sme biti manj kot 13 in ne več kot 19 let (torej: teen-age).

3. Člani skupin morajo biti slovenskega porekla (vsaj eden staršev mora biti Slovenec). Vendar se v izjemnih okoliščinah dovoljuje druga narodnost: v skupini do pet članov — eden ne-Slovenec, v skupini nad pet člani — dva ne-Slovenca.

4. Spored (tri ali štiri točke) si pripravi skupina sama. Biti mora slovenskega značaja, le ena točka je lahko v duhu in jeziku katerega koli naroda.

5. Spored sme vključevati: a) samo glasbo, b) samo petje, c) petje in glasbo.

6. Solisti (lahko tudi duet) bodo mogli nastopiti samo s pevsko točko (od dveh pesmi sme biti ena v katerem koli jeziku), s spremljavo ali brez spremljave.

Ni dvoma, da bodo lanski udeleženci zopet sodelovali, upam pa, da bo med nastopajočimi tudi kaj novih obrazov. Dobrodošli!

Pričakujemo, da nas bodo starši velikodušno podprli pri tej manifestaciji mladine — v ohranitev slovenske tradicije med nami.

Prijave pošljite čimprej na eno naših verskih središč: v Melbourne, Sydney ali Adelaido.

Pozdrav vsej slovenski mladini širom Avstralije!

P. STANKO, Melbourne
P. LOVRENC, Sydney

DASI MALO POZNO, sem slučajno dobil v roke letošnji **IZSELJENSKI KOLEDAR**, ki ga poleg Rodne grude izdaja SIM v domovini. Dober papir in obilica slik — pač vržen slovenskemu izseljenskemu svetu v propagando: da širi med nami prav tiste ideje, ki so krive, da se danes potikamo po svetu. Mislim, da je v tem kaj malo ljubezni do zdomcev. Turistična preračunanost in širjenje vpliva nad rojaki svobodnih dežel vsaj zame še ni znak ljubezni.

Ni moj namen tu kritično oncenjevati članke ali razna poročila o delovanju zdomcev, ki pokažejo le skromne odstotke dela med izseljenci. Razumem, da vse ostalo (naj bo pri nas ali Argentini, v ZDA ali Kanadi, ali pa po Evropi) ne pride v poštev, ker ni "v liniji", pa naj bo še tako kulturno narodno delo. Tega smo v zdomstvu že vajeni in nikogar ne preseneča. Ustavil pa bi se rad pri zadnjem članku: **AMERIŠKI SLOVENCI ZA NOVO JUGOSLAVIJO**, ki naj bi bil odlomek iz rokopisa knjige **MED DVEMA SVETOVOMA**. Svoje spomine je napisal znani ameriški Slovenec Vatro Grill in knjiga naj bi letos izšla v domovini. Če je že, ne vem. Ker je mož pisal svoje ameriške spomine v Ljubljani, bi sklepal, da se je zdaj na starost preselil iz Amerike domov.

Žal mi je samo eno: da pokojni urednik MISLI, o. Bernard, ne živi več. Že v tem odlomku je večkrat omenjen, saj je bil sredi razvoja dogodkov, ki so se odigravali med ameriškimi Slovenci med vojno. Prepričan sem, da bi s svojim odličnim spominom in logiko scefral desetine in desetine "dejstev". Upam, da so v ZDA še žive osebe, ki bodo znale prikazati tudi drugo plat zvona. Sam sem prišel v ZDA šele po vojni, sem se pa imel priliko veliko razgovarjati z mnogimi prav o medvojnem oddobju teh poskusov skupnega dela, ki jih tako po svoje obdelava Vatro Grill. Kolikokrat sem slišal med ameriškimi Slovenci: "Ko bi takrat poslušal o. Bernarda, pa bi si prihranil končno razočaranje..." Da, Louis Adamich je znal speljati v navdušen boj "za demokracijo" — kako bi ne,

KAREL MAUSER:

VEČNA VEZ

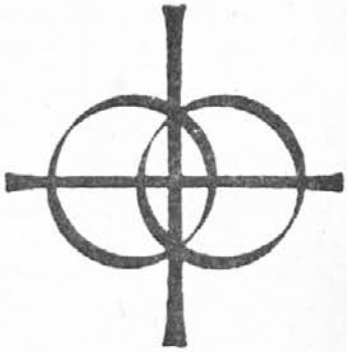

(8)

Steve je bil neizrečeno vesel, da so spravili krmo pravi čas pod streho. Od časa do časa je stopil iz kuhinje na prag in pogledal po nebu.

Cvrčanje murnov je polnilo ozračje, ki je bilo brez vetriča, in vonj sena je preplavil celo dvorišče.

— Srečo smo imeli, — je rekel Matt.

— Pa kakšno, — je Steve mel roke.

Ni še dobro izrekel, že so padle prve kaplje. Potlej se je vlilo, da so kaplje brizgale čez prag. Dorothy je priprla vrata.

— Lije kakor iz škafa, — se je smejal Steve. Tudi Mattu se je dobro zdelo.

— Če bi ti ne silil, pa bi ga namočilo, — je rekla Dorothy. — Dober nos si imel.

Mat se je smejal.

Kmalu se je zlilo. Dorothy je spet na stežaj odprla vrata. Še topel, toda vendar vsaj malo ohlajen zrak je potegnil čez kuhinjo.

Murni so se spet oglasili.

Koj po večerji je Steve sedel v naslonjač. Matt je hotel oditi. Dorothy ga je silila, naj še malo posedi. Steve se je mučil z razgovorom, vendar oči ni mogel dolgo krotiti. Vročina in delo sta ga zdelala. Zaspal je kar v naslonjaču.

Tedaj se je Matt tiho vzdignil in odšel. Bil je že na dvorišču, ko ga je Dorothy poklicala. Obstal je, ker je videl, da teče za njim.

— Matt, — je bruhnilo iz nje. — Vem, hud si name, ker sem bila takrat taka.

Stala je tesno zraven njega in hitro dihala.

— Nisem, toda tako čudna si postala, da se bojim, da je vse narobe, kar rečem.

— Ne morem zato , Matt, — je rekla nenadoma.

Gledala mu je v obraz in Matt je čutil vonj njenih prepotenih las.

— Kaj je s teboj, Dorothy? Kdo je kriv, da si taka?

Ni rekla besede.

— Sem jaz kriv?

Prikimala je.

— Kaj sem naredil narobe?

— Matt, jaz ne morem zato, če te imam rada, — je rekla počasi.

Obrnila se je in prek velikih luž odšla proti hiši.

Tedaj je Matt skočil za njo, jo vzdignil na roke in zanesel do praga.

— Toliko je vode, — je rekel.

Samo to. Slišala je njegove težke korake po pesku, toda hitro so se zgubili v cvrkutanju murnov.

Potlej je šla in zbudila očeta.

* * *

Ko je Matt legel, je še vedno čutil, da mu žila v vratu divje bije, da je naredil nekaj, kar ga je na mah postavilo na novo pot. Misel je bila spočetka preveč živa, preveč globoka, da bi budila očitanje. Iz prepotene srajce je že vedno dišalo seno in vonj mokrih Dorothynih las.

Potlej se je nenadoma prebudil Andrejček in ga poklical. In kakor da je nekdo udaril po sanjah, tako hitro je zbledela slika, tako hitro se je zavedel, da je naredil nekaj, kar bi ne smel.

Pomiril je otroka, potlej je okno odprl do kraja. Ni legel nazaj. Tiho je pritipal do naslonjača in se spustil vanj.

Dorothy ga ima rada. Na rokah jo je zanesel čez tiste luže do praga.

Zbiral je drobce slike in jo sestavljal.

Nič ji ni naredil, nič ji ni rekel. Samo nesel jo je. Morda bi je ne smel nesti. Premišljal je, se s silo ogibal misli na Jane, toda Jane je prišla sama. Kakor iz megle so zrasle njene velike oči, sprva jasne, potlej so se kalile. In kakor da iz teh kalnih oči prihaja glas, čist in jasen:

— Matt, tako sem srečna, da sva se poročila v cerkvi. Zdaj vem, da bo za vedno držalo. Do smrti. Vedno si bil tako dober in pošten.

In se mu zdi, da se Janine kalne oči obračajo za njim, ko nese Dorothy čez lužo na prag.

Naslonjen na okno globoko vdihava zrak, ki veje od mokrega drevja. Čuti, da je storil veliko krivico, da bi se moral kesati, toda kesanja ni bilo. Samo globoka žalost, samo zavest, da je razočaral njo, ki mu je žena.

Kako je upala vanj, kako mu je vse verjela!

In sliši glas starega zdravnika:

— Troje takih žensk je tukaj, toda mož ni nikoli blizu. Spoštovanja ste vredni. Mr. Kovach. . .

Tudi tega starca je varal.

Matt neusmiljeno grebe po srcu, pometa skrite misli iz zadnjih kotov, išče niti, ki bi še držala, toda z grozo spoznava, da je vsa ljubezen do Jane kot svetel in čist otoček v zraku, da je v srcu hrepenenje po živem, kar bi bilo ob njem, kar bi ga razumelo, ki bi vračalo, kar bi prejelo.

Jane ne more več.

Tedaj Matt vidi, da je ograjen. Vidi starega duhovnika, rahlo sklonjenega, vidi sveče in križ, svojo in Janino roko zvezani s štolo, tresoč glas starega duhovnika:

— Kar je Bog zvezal, naj človek ne loči!

Jane je verovala, ona je živela iz tega. Ni se bala zanj, ker je bila prepričana, da tudi on veruje kakor ona.

Tudi njo je varal. Dokler je bila ob njem, dokler jo je čutil, dokler je z njo govoril, vse dotlej se mu ni zdelo, da bi bilo težko verovati kakor ona. Zdaj, ko je ni več, ko je živa in vendar mrtva zanj, zdaj vidi neznansko breme, ki se ga sicer lahko otreseš na zunaj, toda v srcu ostane in se zajeda globlje in globlje.

Skuša zbuditi spomine na katekizem, ki se ga je učil doma. Nič se ne more domisliti. Spomni se, da je bilo notri o zakonu, da je zakrament, da je to zveza do smrti, več ne ve.

Stisnjene pesti spusti na okno. Vidi čez dvorišče skoraj do

saj so ameriški Slovenci tako ljubili svojo domovino. Ni pa mogel voditi za nos o. Bernarda. Zato je dobil pater njegovo "demokratično" grožnjo: "Pazite se! Stalin ima dolgo roko. . ." (Tega najbrž ne bo v Grillovi knjigi).

Zelo sem se začudil, da omenja Grill o. Bernarda med "prvimi slovenskimi begunci iz Evrope", ki naj bi prišli tja kmalu potem, ko nas je doma zajela leta 1941 vojna vihra. Kot bivši urednik "Enakopravnosti" je moral dobro vedeti, da je prišel o. Bernard v Ameriko že leta 1925 ter je bil vsa leta zlasti kot pisatelj in urednik AVE MARIJE ter sotrudnik vseh katoliških publikacij na vidnem mestu njemu "nasprotnega tabora". Prepričan sem, da sta si v člankih dostikrat izmenjala strele in grome — zdaj pa ga za vsa predvojna leta prezre in napravi begunca. Evropo je o. Bernard zadnjikrat obiskal leta 1939 — mislim, da je zastopal ameriške Slovence na mednarodnem kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani — in se je še isto leto vrnil čez lužo.

Zanimivo, kar sem na hitro opazil: med prve prišlece postavi tudi dr. Miha Kreka, ki je — prepričan sem, da se ne motim — prišel v ZDA šele par let po vojni. Pogrešil pa sem pri Grillu med njimi ime pokojnega Franca Gabrovška, ki sem ga že bolnega v Milwaukeeju osebno srečal leta 1950. Ta je bil res eden prvih in vreden Grillove omembe, pa je ni dobil. Moral bi se ga spomniti, saj je Gabrovšek "Enakopravnost" zaradi laži in klevet celo tožil ter mu je morala plačati odškodnino . . .

Tako se res ne pišejo spomini, iz katerih bo črpal tudi zgodovinar. Saj take spremembe dejstev ali "pozabe" ne morejo biti iskrene. Že ob takihle spodrsljajih v skromnem odlomku pade vsa verodostojnost. Narod bo dobil o izseljenstvu eno knjigo več, kjer bo omenjeno le tisto in tako, da ustreza "liniji" — to pa še dolgo ni znak resnice . . .

DAROVI ZA BERNARDOV JUBILEJNI TISKOVNI SKLAD:

$16.— Jože Tostovršnik; $11.— Franc Šveb; $10.50 Toni Irgel; $10.— Jožef Bezgovšek; $6.— Toni Gabršek, D. Simončič, Alma Štefanič, Jože Celhar, Štefanija Smole, Ivan Cetin; $4.— Ivanka Simenčič; $3.— Jožef Režek, Ivan Zelko; $2.— Ernest Rutar, Jože Kalc, Alojz Ašenberger, Antonija Šabec, Adolf Samsa, Ana Lešnjak, Alojz Mihič, Janez Lah, Karla Twrdy, Marija Radič, Ivan Erjavec, Vincenc Mavrič, Alojz Kocjančič; $1.— Ivan Cvetko, Marija Marcina, Evgen Braidot, Alojz Kofol, Franc Kravoš, Rikarda Koloini, Marjan Jonke, Peter Tomšič, Karel Barber, Anton Bransperger, John Škrjanc, Matija Domajnko, Albina Zitterschlager, Hinko Bedrač, Slavica Horvat, Jože Lipec, Marija Lipec, Dinko Zec, Frank Tudor; $0.50 N.N.

BARAGOVA ZADEVA: $10.— Marija Mezgec.

SLOMŠKOVA ZADEVA: 10.— Ivan Ostraško.

SLOVENSKI MISIJONARJI, TOGO, AFRIKA: $20.— Jože Košorok; $15.— Marija Lipec; $10.— Toni Gabršek, M.J., družina Alojz Butinar, Agata Zupanič, $5.— N.N.; Janez Ovsenik; $2.— Marija Ferfolja (za lačne).

FRANČIŠKOVA MLADINA: $20.— Julka Mrčun.

Dobrotnikom Bog povrni!

*

Ste že poravnali letošnjo NAROČNINO? Pohitite! Pol leta je že za nami!

Stevove hiše. Murni cvrče kakor da hočejo prevpiti sleherno misel.

In kakor da je v murnovem cvrčanju veliko Dorohtino veselje:

— Matt, razporočiš se kakor sem se jaz. Vidiš kako je z Jane. In se poročiva pred sodnijo kakor se drugi . . . — S široko razprtimi očmi Matt spozna, da se je nekoč ta misel v njem rodila. Tisto noč, ko je z Dorothy govoril v kleti. Porinil jo je sicer ob stran kakor blodno, toda spočeta je bila. Ni umrla, ni je prav ubil. Kakor nalašč jo je pustil, da je živela globoko spodaj.

Zdaj je videl, da je rasla, da se je v času redila in je iz podzavesti prišla v zavest. Trka ob vse živce, nosi se po krvi kakor kačji strup:

— Rad jo imaš.

Matt priznava, ne brani se, ker se ne more.

— Rad jo imam.

In kakor da je v srcu nekdo, ki ga draži in zbada, ponuja roko in jo izmika.

— Dorothy je prosta, ker poročena ni bila. Toda ti si poročen in tvoja žena živi.

— Nora je, — se je utrgalo iz Matta.

—Udaril je z glavo ob okno. Ni zdržal.

— Če je stokrat nora, živa je!

In kakor da orgle pojo in od daleč plava odmev starega duhovnika: — dokler vaju smrt ne loči . . .

Matt je vstal in se nagnil čez okno. Murni so cvrčali brez presledka in zdelo se mu je, da je to tisoč drobnih žagic, ki mu režejo čez srce.

Potlej se je zavlekel do otrokove postelje, poiskal njegovo ročico in jo pritisnil na usta.

— Jane, odpusti!

(Dalje prihodnjič)

Zasavska Sv. Gora

Z VSEH VETROV

ŠE ENEGA ŠKOFA, ki je po materi slovenske krvi, so odkrili v ZDA. **Norman McFarland** je bil doslej pomožni škof San Francisca, zdaj pa je bil imenovan za novega škofa v Reno, Nevada. Njegova mati se je kot dekle pisala Planinšek. Žal prva poročila o tem novem odkritju ne povedo, odkod je bila doma ali odkod so prišli njeni starši, če je bila ona že morda rojena v Ameriki. — To je že tretji primer, ki je zadnji čas prišel na dan, da ima ameriški škof slovensko mater.

VOLITVE v Italiji le niso prinesle zmage komunistom, kot so napovedovali časopisi, četudi so dobili nov porast v glasovih. A strah je — upam — prinesel dober nauk demokristjanom, če se nočejo v kratkem času znajti v enaki volilni zmešnjavi. Pa tudi Vatikanu, kjer je povzročil, da se je Cerkev po dolgem času spet enkrat jasno izjavila proti komunizmu kot organiziranemu ateizmu, ki zmaguje le s prevaro in obljubami.

Volitve so odločile vsaj bližnjo bodočnost sredozemskega prostora. Žal samo bližnjo . . .

KRUH ZA BLIŽNJEGA je ime švicarski nabirki za najpotrebnejše — nekaj podobnega, kot postna zbirka avstralskih katoličanov PROJECT COMPASSION. Zdaj so objavili podatke za lansko leto: petnajst organizacij je zbralo v ta plemeniti namen enajst milijonov frankov.

Polovico denarja so namenili Afriki, ostalo Aziji in Latinski Ameriki. Na prvem mestu so šli darovi za dvig kmetijstva, zatem zdravstva, vzgoje, socialnega dela in dela Cerkve, ki med najpotrebnejšimi povsod po svetu najožje deluje.

PREDSEDNIK ČEBELARJEV neapeljske pokrajine je kapucin Jožef Revete. Za svoje čebelarsko prizadevanje je prejel že več priznanj in odlikovanj. Na 25. svetovnem čebelarskem kongresu "Apimondial", na katerega se je lansko jesen zbralo v francosko mesto Grenoble 2000 čebelarjev, so uvrstili v spored tudi patrov film "Čebele". Zanj je vneti čebelar prejel diplomo in posebno medaljo.

Kapucin-čebelar delo pri čebelah lepo združuje s svojim dušnopastirskim delom. Zlasti med čebelarji svojega združenja, kateremu predseduje, je zelo priljubljen. Med mladimi prijatelji pa najbrž tudi — če je z medom kaj radodaren . . .

POTRES v severni Italiji, ki je tako zelo prizadel prav slovenske zamejske kraje: Beneško Slovenijo in Rezijo, je pokazal, kako malo ali nič ne ve rimska vlada o manjšinah na italijanskem severovzhodu. Opustošene kraje sta obiskala italijanski ministrski predsednik Moro in notranji minister Cassiga. Ko sta se nato vrnila v Rim, je Cassiga po televiziji govoril o razmerah na prizadetem področju. Med drugim je tudi povedal, da so ljudje v Reziji gostoljubni in pogumni, temu pa dodal, da "govorijo neke vrste ruski jezik". . .

No, vsaj to je mož priznal, da po rodu in jeziku tamkajšnje ljudstvo ni italijansko — pa še do tega priznanja ga je prisilil potres. Škoda, da kot notranji minister ni znal povedati, da gre za **slovensko** manjšino, ki ji je Italija še vedno mačeha in ji v mnogočem ne prizna najosnovnejših narodnih pravic.

LURD v Franciji je nam Slovencem znana božja pot, saj ni leta, da bi tudi naše skupine ne poromale tja. Tiskovni urad svetišča je objavil, da je božjo pot lani obiskalo 664.987 romarjev. Svetemu letu pripisujejo porast za 8,6 odstotka od obiskov prejšnjega leta, ko so našteli v Lurdu 612.262 obiskovalcev. Med tujimi romarji je bilo največ Italijanov, Belgijcev, Špancev, Nemcev, Angležev, Ircev in Nizozemcev.

V ARGENTINI je slovenski duhovnik **Jože Guštin** že več let poleg tajniške službe pri kardinalu opravljal tudi dušnopastirsko službo med policijskim moštvom. Argentinska policija ima namreč svoje kaplane, kot ima tudi vojska po svobodnih deželah kurate, da skrbe za verske potrebe vojakov. Nedavno pa je bil naš rojak-duhovnik imenovan za **vrhovnega kaplana celotne argentinske policije** (Policia Federal Argentina), kar je vsekakor visoka in odgovorna služba. Da je bil na to mesto tako od argentinske države kot od tamkajšnjih cerkvenih oblasti izbran med tolikimi domačimi kurati ravno slovenski priseljenski duhovnik, zgovorno kaže njegove sposobnosti, njegovo delavnost in vestnost. Res lep uspeh Slovenca v tujem svetu, ki je vreden naših čestitk!

SLOVENSKA MISIJONARKA na Tajskem, uršulinka M. Ksaverija Pirc, piše o tamkajšnjem načinu maše, ki manjšim skupinam domačinov-vernikov najbolje služi. Da se Cerkev približa tradiciji dežele, je mašni oltar nizka mizica, kot jo imajo tudi družine po domovih za obed. Duhovnik sedi ob njej s prekrižanimi nogami, vsi navzoči pa sede na rogoznicah okrog mizice. Pri obhajilu kroži ciborij od osebe do osebe in vsak si iz njega vzame svojo hostijo ter jo zaužije. To intimno bogoslužje spremlja ubrano petje mladih grl vseh navzočih. Tako je maša zares domača in njena skrivnost doživeta po tajsko, njeni sadovi pa gotovo večji in trajnejši.

NAJDRAŽJA DOTA

NAŠ JEZIK JE NAJDRAŽJA DOTA,
NAJŽLAHTNEJŠI NEBEŠKI DAR,
NAJVEČJA VSEH DOBROT DOBROTA,
KI NAM JO BOŽJI DA VLADAR.

V NJEM RADOSTNA PREPEVA DUŠA,
V NJEM TOŽI ŽALOSTNO SRCE;
KAR ČUTI, MISLI IN IZKUŠA,
ČLOVEKU ČLOVEK V NJEM POVE.

Z BESEDO STVARNIKA ČASTIMO,
Z NJO VZDIGNEMO SE DO NEBA.
ZATOREJ JEZIK SVOJ LJUBIMO,
HVALIMO ZA TA DAR BOGA!

LUDVIK CEGLAR

DRAGI OTROCI!

Kotiček vam ta mesec predstavlja FRANKA FURLANA, ki je danes melbournski advokat. Dolgo pot je imel, da je kot otrok izseljenske družine prišel do tega. Rojen je bil v Trstu in sicer v mešani družini: oče je govoril samo italijansko, le mama tudi slovensko. Po mamini zaslugi je hodil prva tri leta v tržaško slovensko šolo, potem je moral v italijansko. Leta 1954 je še kot nedorastel fant z družino odšel v Avstralijo.

Prvo delo v novi deželi je bilo v tovarni. Šest let je prebil pri njem in štedil, da je mogel zopet začeti s poukom. Po delu je obiskoval večerno šolo za knjigovodstvo. To mu je končno prineslo boljšo službo: na davčnem uradu. Pridnost ga je leta 1968 pripeljala do mature, naslednje leto pa je začel študirati na Monash univerzi. Tri leta je študiral le delno in istočasno z delom prihranil toliko, da se je mogel tri nadaljna leta popolnoma posvetiti študiju. V novembru 1974 je končno srečno prišel do graduacije iz prava. Po dobi prakse kot advokat je zdaj odprl lastno advokatsko pisarno v Doncastru. Dosegel je, kar si je stavil za cilj in je v svoji vztrajnosti res vreden posnemanja.

Frankiju je umrla mama pred dvanajstimi leti. Od takrat ni imel doma nobene prilike več govoriti slovensko, izven doma pa tudi ne, saj sta ga delo in študij popolnoma omejila. In vendar po mami čuti slovensko, pa tudi materinega jezika ni pozabil, četudi mu je v teku let marsikatera beseda ušla iz spomina. Prav njegova želja, da bi osvežil materinščino, nam je tega fanta odkrila. Danes je najstarejši študent nadaljevalne Slomškove šole verskega središča v Kew in učiteljici Luciji Srnečevi je kar nerodno (obenem je pa ponosna), da ima med gojenci tudi — advokata. Res lep zgled našim mladincem, ki so imeli za ohranitev slovenščine mnogo več možnosti, pa je marsikomu žal vsaka izpopolnitev v slovenski šoli kar odveč.

Franku želimo v advokatski službi obilo uspehov. Ker poleg angleščine govori tudi slovensko in italijansko, bo njegova pisarna priseljencem gotovo v izdatnejšo pomoč. Upamo tudi, da bo v slovenski družbi našega verskega središča v Kew našel vsaj del tiste slovenske domačnosti, ki jo je nanj v mladosti izžarevala njegova tržaška mati-Slovenka.

Dragi Kotičkarji!

Najprej vas vse lepo pozdravljam. Moja slovenščina je bolj slaba, saj slovenske šole ne morem obiskovati: od Merrylandsa sem oddaljena eno uro vožnje z avtom. Prav zato pa sem se odločila, da preživim letošnje majske počitnice pri slovenskih sestrah.

Rada bi povedala, kako lepo sem se imela pri sestrah v Meryylandsu. Tu me ni bilo nič strah, kako bo z mojo slovenščino, saj je s. Mirjam kot električni tok in je hitro prevedla, če kaj nisem razumela. Tiste dni so ravno pripravljali Materinsko proslavo. Veliko dela je bilo za ureditev odra in nastopa. Pomagala sem, kar sem znala. Ker se učim igrati klavir, sem tudi jaz zaigrala na proslavi nekaj pesmi.

Zahvalila bi se rada tudi s. Ksaveriji za njeno gostoljubnost in s. Mariji za njeno potrpežljivost

Mislim, da so res srečni tisti, ki živijo v bližini domačega slovenskega verskega središča v Meryylandsu. — Lepe pozdrave od **Celestine Fabian,** Mona Vale, N.S.W.

Dragi Kotičkarji!

Me pripadava mladinski sekciji PLANICE. To je slovensko društvo v Melbournu, ki ima svojo zemljo na Springvale Road, Mordialloc. Vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu imamo slovensko šolo. Prirejamo tudi proslave: materinski dan, očetovski dan in miklavževanje.

Imamo tudi folklorno skupino. Nastopali smo na Planici, v avstrijskih klubih in celo v avstralskih šolah.

Naša mladinska sekcija obstoja komaj tri mesece in imamo že okoli štirideset članov. Upamo, da se bo število še povečalo.

S pomočjo Planice smo šli enkrat na drsanje (ice skating) v Clayton. Tam smo se vsi zares lepo zabavali. Marsikdo od nas je prišel moker domov. (Ha, ha!)

Lepe pozdrave vsem slovenskim otrokom po Avstraliji! — **Loretta Mamilovič** (13 let) in **Tatjana Klančič** (14 let), Slovenska šola Planica.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

WEST PRESTON, Vic. — Ker v MISLIH še ni bilo omenjeno, bi rada sporočila, da je 27. aprila letos umrl v Melbournu (bolnišnica v Caulfieldu) rojak JOŽEF KORDIŠ. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Alojzija v Caulfieldu, katere smo se udeležili tudi mi štirje. Pogreb je bil na pokopališče Springvale, kjer je bilo truplo upepeljeno. Hči ga bo poslala v Sydney, kjer bo prah pokopan v grobu pokojnikove žene.

Pokojni rojak zapušča hči Mrs. Helen Hordern, ki živi v Caulfieldu, ter sina Josefa Kordis, Dr. Phil., ki je zdaj v Coloradu, U.S.A.

Pokojni rojak je bil rojen januarja 1901 v Srednji vasi (Kočevje). Žena Amalija, doma iz Begunj pri Cerknici, mu je umrla v Sydneyu leta 1970.

Lepe pozdrave vsem! — **Teresa Kaiser.**

BRISBANE, Qld. — Osupnil sem nad naslovom članka v junijski številki: **Misijonar se je poslovil . . .** Novici o smrti patran Stanka Poderžaja, našega misijonarja v Indiji, kar nisem mogel verjeti. Še pred nedavnim sem prejel od njega pismo, ki je bilo polno navdušenja nad misijonskim delom, zlasti nad gradnjo poslednjega njegovega dela, cerkve v Kalkuti, srcu Bengalije.

Pokojni pater Stanko mi je bil kljub razdaljam silno blizu. Odkar ga je pokojni p. Bernard "posinovil" bralcem MISLI, sva si bila dolga leta — po avstralsko rečeno — "penfriends": bil je eden mnogih, ki jih imam zlasti po Evropi. Že od dijaških let sem bil prijatelj misijonov ter s tem zlasti azijskih dežel. Menda nisem zamudil nobenega predavanja in nobene razstave. Predavanja so bila navadno združena s skioptičnimi slikami, ali pa razstavljenimi predmeti, da so bolj vžgala. Tako mi je bila Indija že doma poznana in tudi delo tamkajšnjih slovenskih misijonarjev, med katerimi je bil pokojni p. Stanko.

Ob lanskem obisku afriškega misijonarja p. Hugona sem pokojnega p. Stanka "neslužbeno" povabil med nas avstralske Slovence. Vabilo je v načelu sprejel, toda takoj je pripomnil, da mu je misijonsko delo prvo: ne more jamčiti obiska, saj se je komaj vrnil iz domačih krajev. Po vseh letih misijonskega dela je bil prvič na obisku domovine in še to se mu je zdelo kar odveč.

Zdaj ne bo več prihajal med nas skromni a zanimivi razmnoženi listič: Z BENGALSKIH POLJAN, kjer je p. Stanko prijateljem misijonov na razumljiv način predočil svoje delo. Nobenega truda se ni ustrašil — z domačimi je krčil celo džunglo, kjer tuli bengalski tiger . . .

Pater Stanko, ni Vam bilo dano, da bi dočakali 73. rojstni dan, ki bi ga obhajali na praznik Pomočnice kristjanov — patrone Avstralije — 24. maja. Bog je smatral, da je dela in žrtev dovolj, saj ste domala pol stoletja darovali ljubezni do bližnjega ter ponosno imenovali Indijo svojo drugo domovino. Med vrstami slovenskih misijonarjev pa je le nastala globoka vrzel. A kljub odhodu boste živeli v našem spominu: kakor smo Vas v življenju podpirali materialno, tako Vas bomo zdaj s svojimi molitvami. S svojim delom ste si postavili spomenik, ki je trdnejši od granita in brona. Počivajte v miru, dragi pater! — **Janez Primožič.**

MELBOURNE, Vic. — Malo zakasneli smo s poročilom, pa vseeno: Bolje kasno, kot nikoli! Dne 19. maja sta praznovala v krogu svoje družine srebrno poroko med nami dobro poznani **Ivan Gregorič** in soproga

Tržaški rojak

FRANK FURLAN

Solicitor in Tax Agent,

je odprl svojo advokatsko pisarno

na naslovu

755 Doncaster Road, Doncaster (Melbourne),

— blizu občinskih uradov —

Poslovne ure:

od ponedeljka do petka od 9.15 do 5 p.m.,

zvečer v ponedeljek in sredo od 8.30 do 10 p.m.

Telefon: 848 4665 in 848 4940

OTROCI! Vem, da se radi žogate. Toda zapomnite si, da je vsaka igra z žogo zelo nevarna, če zanjo ni pravega mesta. Zlasti ob cesti je za žoganje potrebna posebna pažnja, da uporabo ceste za igrišče sploh ne omenim. Pri žoganju je kaj lahko pozabiti na okolje in na cesti prezreti prihajajoči avto. Nekaj napačnih skokov za žogo — pa si zlahka pod kolesi avtomobila. Ali pa pri igri po nesreči pod avto porineš svojega soigralca. — Striček.

BESEDA slovenskim gospodarstvenikom in podjetnikom v svetu.

— S O D E L O V A N J E —

Tako bi naslovil glasilo slovenskih gospodarstvenikov in podjetnikov v svetu, za katerega izdajo nameravam čimprej poskrbeti. Da bi se čim bolje približal namenu tega glasila, ki je razvidno že iz samega naslova, se obračam na rojake po svetu, ki se prištevajo med slovenske gospodarstvenike in podjetnike, da mi čimprej pošljejo svoje naslove. Njihov prvi korak na poti k sodelovanju bo omogočil izid prve številke glasila.

Nadejam se, da se boste na moje vabilo odzvali v čim večjem številu, se Vam za to zahvaljujem in Vas pozdravljam z geslom: **V sodelovanju je moč!**

Vinko LEVSTIK
Via S. Croce di Gerusalemme 40
00185 ROMA
ITALIJA

Doris r. Francis, East Doncaster. Poročil ju je pred 25-imi leti v Kairu pokojni frančiškanski pater Jozafat Ambrožič, misijonar v Egiptu. Dobro ju je zvezal, da še drži in da bo držalo tudi nadalje.

Srebrnoporočencema k jubileju iskreno čestitamo vsi številni znanci in prijatelji, ki jih ni malo. Želimo jima, da bi srečno dočakala tudi zlato poroko. Še 25 let — kar hitro minejo . . . Pravijo, da mnogo hitreje kot prva polovica in da je prva polovica težja. Ob zlatem jubileju ju bomo vprašali, če je res tako. Za zdaj pa: Bog Vaju živi in ohrani v zdravju in zadovoljstvu! — **Poročevalec.**

CANBERRA, A.C.T. — Tokrat bom bolj kratek, ne morem pa mimo našega tradicionalnega Letnega plesa, ki je bil 19. junija. Če bi ga ne bilo, bi manjkal člen v verigi društvenega udejstvovanja. Vsi zvesti člani so se ga z veseljem udeležili in nikomur ni bilo žal. Okusna večerja, odlična postrežba, mize lepo domače okrašene . . . Med nami je bila zopet priljubljena DRAVA iz Melbourna. Fantje so skoraj sedem ur nepretrgoma igrali in zabavali s svojimi poskočnimi melodijami zbrane goste.

Med častnimi gosti večera je bil tudi senator John Knight (za A.C.T), ki je z velikim zanimanjem sledil slovenskim melodijam in se končno osebno zahvalil mladim muzikantom. Še celo v parlament jih je povabil na obisk — če bodo seveda kdaj utegnili priti, ko so z igranjem tako zaposleni. Visoki gost je tudi omenil, da je dober prijatelj senatorja Lajovica in da smo Slovenci lahko upravičeno ponosni na tega svojega rojaka — prvega priseljenca člana parlamenta.

Bog Vas živi vse skupaj! — **Joža Maček.**

MELBOURNE, Vic. — Moram se spet oglasiti in povedati, da je naše nogometno moštvo MELBOURNE SLOVENE odigralo tekme druge polovice sezone; le ena nas še čaka naslednjo soboto, a ne bo odločilna. S ponosom lahko povem, da smo ohranili **drugo mesto** v Kozmopolitanski ligi. Fantje zaslužijo naše priznanje, zlasti tisti, ki so tako redno hodili na trening. Če bi se vsi potrudili, bi sedeli gotovo na prvem mestu. No, pa morda drugo leto!

Bral sem — pa ne v MISLIH — da bo sydneyski Triglav začel **"prvo"** slovensko nogometno moštvo v Avstraliji. Pardon, gospodje; mi smo že nekaj let tukaj in si tega priznanja ne pustimo kar tako vzeti!

Prijatelj iz Geelonga pa me je nedavno spomnil, da je bral o Cankarjevem spomeniku, ki ga misli postaviti isto sydneysko društvo. Pisalo je, da bo to "prvi spomenik v Avstraliji, ki ga bodo postavili Slovenci, oziroma tudi Jugoslovani in to še Cankarju, ki ga niti Ljubljana nima!" Če gre za prvi spomenik Cankarju — ta med nami že stoji: **Cankarjev dom v Geelongu**, kaj res nič ne pomeni? V njegovi dvorani je tudi na častnem mestu Cankarjeva glava, delo domačega umetnika. — Če je v gornjem — malo nejasnem — stavku mišljen prvi slovenski spomenik v Avstraliji na splošno, je pa sydneyske podvige prehitel že Melbourne: pred glavnim vhodom v Baragov dom stoji doprsni bronasti kip misijonarja Friderika Baraga, ki ga je pred osmimi leti (julija 1968) odkril po svojem namestniku (ameriškem konzulu) naš rojak in dolgoletni senator ZDA — Frank Lausche, blagoslovil pa kardinal Knox, tedanji melbournski nadškof.

Le naj prvi ostanejo prvi, če hočemo biti pravični! Lepe slovenske pozdrave vsem! — **Božo Lončar.**

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE.
189 Boundary Road. **329 6144**
MALVERN.
1382 High Street. **50 4720**
SPRINGVALE-DANDENONG.
505 Princes Highway, Noble Park. **546 7860**
MENTONE.
3 Station Street. **93 2460**
FRANKSTON.
232 Cranbourne Road. **781 2115**

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

MT. GAMBIER, S.A. — Hvala za redno pošiljanje MISLI, ki so naša edina vez z ostalimi Slovenci. Vsaj iz njih zvemo, kaj se dogaja med nami. Tu smo odmaknjeni od drugih in še nas je vedno manj. Komaj kdaj katerega slučajno srečam. Še Mežnarjevi, s katerimi smo se največkrat sestali in kaj pogovorili, so se selili ven iz mesta in se le redko vidimo.

Otroci pridno rastejo. Urednik se bo še spomnil Sonje, ki se je svoj čas skrivala pred njim, ko nas je obiskal na poti v Adelaido. A zdaj ni več majhna punčka — v Adelaidi obiskuje Teacher's College. Že od prvih razredov je bila njena želja, da bi postala učiteljica srednjih šol. Vse kaže, da bo res, saj ji je učenje zelo pri srcu. Upam, da slovensko ne bo pozabila. Vsak večer se je spominjamo pri molitvi, ki družino tako lepo druži tudi potem, ko otroci odhajajo od doma. A leta teko in dom se prazni . . . Vsaka družina mora preko tega.

Lepe pozdrave vsem znancem! — **Mezinčevi.**

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je ANTON ŠTERN, star okrog 50 let, doma iz Morje (župnija Fram) blizu Maribora, v Avstralijo naj bi prišel med prvimi slovenskimi priseljenci. Svoj čas je bil v Geelongu, Victoria, zdaj najbrž v Sydneyu. Zaradi važnega sporočila ga išče nečakinja Amalija Najžar, ki živi v njegovem rojstnem kraju.

. . . kje živi KRISTA GAŠPARIČ (dekliško ime) iz Ilirske Bistrice, ki je v Avstraliji že dolgo vrsto let in verjetno poročena ter z drugim priimkom. MISLI jo iščejo v nujni zadevi in bomo hvaležni za kakršno koli sporočilo o njej. Če to bere sama, naj prosim piše na uredništvo!

REŠITEV JUNIJSKE KRIŽANKE:

Vodoravno: 3. sprositi; 7. ogorek; 8. leskovka; 9. danica; 10. pralni; 11. cajne; 12. levi; 14. Odra; 16. tunel; 17. vodeni; 19. šlager; 20. črvivost; 21. Vinica; 22. izdelano.

Navpično: 1. igranje; 2 vrtinci; 3. sklanjati; 4. Oskar; 5. invalid; 6. Italija; 10. pesništvo; 12. levični; 13. vodovod; 14. oljarna; 15. Radenci; 18. naval.

Rešitev so poslali: Vinko Jager, Rozi Lončar, Lidija Čušin, Teresa Kaiser, Karla Twrdy, Jože Grilj, G. M. Čuješ, Marija Vravnik, Emilija Šerek, Milan Prečeren. Izžrebana je bila **Marija Vravnik.**

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.
Iz starega novo po zmernih cenah!
Prepričajte se sami!
Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165 N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Bi se radi poslužili SLOVENSKE ODDAJE RADIA TRSTA za pozdrave ali čestitke svojcem v domovini, kjer tržaško oddajo radi poslušajo? Tržaška radijska postaja ima vsak dan od 1.30 do 2.15 popoldne svojo slovensko oddajo: GLASBA PO ŽELJAH. Voščila sprejema BREZPLAČNO od vsepovsod in jih opremlja tudi z glasbo. MISLI bodo odslej rade volje ustregle svojim naročnikom in jim posredovale čestitke domačim v domovino preko tržaškega radia. Uredništvo jih bo poslalo redno prvega v mesecu v skupnem pismu v Trst. Na datum objave na radiu mislite torej pravočasno in imejte v obziru daljavo ter razne morebitne poštne zadržke. Tudi naša usluga posredovanja bo BREZPLAČNA, velja pa le za naročnike.

Kdor bi želel poslati voščila v Trst sam, je tu naslov:

RADIO TRST A (Glasba po željah),
Fabio Severo 7,
34133 TRIESTE, Italy

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Telefon 627-3097 Zvečer 621-3394

Za avtokleparska dela se sydneyskim Slovencem priporoča

AUTO-CAMAY
SMASH REPAIRS

vogal Piccadilly & Loftus Sts.
Riverstone, N.S.W., 2765

Prevzema privatna popravila in tudi popravila preko zavarovalnice
Pokličite LUKA CAMOVIČA
in se pogovorite v domačem jeziku!

MONŠTRANCA

						+				
						N				
1.					—	—	—			
2.				—	—	—	—	—		
3.			—	A	—	—	—	E	—	
4.		M	—	—	—	—	—	—	—	K	
5.	P	—	—	—	—	A	—	—	—	—	E
6.		S	—	—	—	—	—	—	—	O	
7.			—	O	—	—	—	T	—		
8.				—	—	—	—	—			
9.					—	—	—				
						B					
10.					—	—	—				
						D					
11.					—	—	—				
12.				—	—	—	—	—			
13.					—	—	—				
						D					
14.					—	—	—				
15.				—	—	—	—	—			
16.				—	—	—	—	—			
17.				—	—	—	—	—			
18.			—	—	—	—	—	—	—		
19.			—	—	—	—	—	—	—		
20.		P	—	—	—	N	—	—	—	N	

Pravilne črke namesto črtic ti dajo sledeče besede: 1. del celote; 2. ime dekleta, ki goduje na praznik Marije Snežne; 3. izvirna ideja; 4. tujka za osebo, ki se ukvarja z računstvom; 5. preoblačenje, zamenjanje obleke; 6. naravno in odkrito obnašanje, brez napačnega sramu; 7. odvzem maščobe napravi mleko tako; 8. draga tkanina; 9. del obraza; 10. kaznivo dejanje; 11. nade; 12. hudobija; 13. skrajšano žensko ime; 14. denarno jamstvo; 15. povračilo za delo; 16. znana reka Slov. Primorja; 17. vožnja po zraku; 18. tujka za načrt, osnutek; 19. okupirati, zavzeti; 20. po plesni pokvarjen.

Če si izbral pravilne besede, ti bo srednja vrsta črk od zgoraj navzdol povedala začetek pesmi, ki v juliju po slovenskih cerkvah najlepše odmeva.

Rešitev pošljite do 25. julija, ko bo žreb določil nagrajenca.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Stoletnica rojstva Ivana Cankarja:

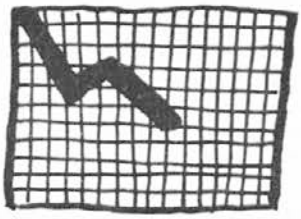

"NAROD SI BO PISAL SODBO SAM . . ." (Cankar)

● Nekdo je pozival od besed k dejanju v samih tujkah. Nekateri so ga razumeli dobesedno in so šli takoj delat — v tujino.

● V slovenskem gospodarstvu je nekaj nevšečnosti: produktivnost pada, izvoz peša, zaloge rastejo — v glavnem pa smo dosegli izredne uspehe.

● Člen komisije za ugotavljanje neupravičenega bogatenja šefu nekega podjetja: "Tovariš šef, če boste spet vzeli kakšen milijonček, vas bomo morali drugič kar pocukati za ušesa . . ."

● Zavedati se moramo, da je laže postavljati smerokaze kot graditi poti.

● "Ali veš, da smo v letošnji inflaciji dosegli evropsko prvenstvo?" — "Bravo! Kateri igralci pa imajo največ zaslug za tak uspeh?"

● "Ali veš, da je na trgu že novi krompir?" — "Vem: indijski".

● Voditelj seje zbranim: "Slišali ste predlog tovariša šefa. Kdor je za, naj dvigne roko! Nihče? In kdo je proti? Tudi nihče? Torej je predlog soglasno sprejet . . ."

Micky's Photo Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE
Tel. 63 1650
in
242 HIGH STREET, KEW, VICTORIA
Tel. 862 1039

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!
Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066
Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:
Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

Ste poravnali naročnino za MISLI???

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebujete morda priznanega TOLMAČA za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo JANJO SLUGA!

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

MELBOURNSKI SLOVENCI!
Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z MAKSOM HARTMANOM
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.
Kličite čez dan: 311 6366
RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)
Ob večernih urah
kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.
Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

Slovensko gradbeno podjetje

CLAUDIA HOMES

se priporoča melbournskim Slovencem
za nove zgradbe, za povečave
in razne prezidave hiš, kakor tudi
za manjša popravila po domovih.

A. & G. PAVRIČ
51 Ross Street, East Doncaster, Vic. 3108
Telefon: 842 5838

ZMERNE CENE — DOBRO DELO!

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385
Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

IATA

Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano agencijo, katera objavlja veliki Q *za* Q *antas*

V uradu:
RATKO OLIP

BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336
PENRITH 498 High St., Tel. (047) 31-3588 A.H. 32-4806.

PODRUŽNICA:

SYDNEY 269 Elizabeth St., Tel. Tel. 26-5940